بسم الله الرحمن الرحيم

ޓެކްސް އަޕީލް ޓްރައިބިއުނަލް
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

މައްސަލައާމެދު ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުން

މައްސަލަ ނަންބަރު: TAT-CA-W/2015/001

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް: އުރީދޫ މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް | ޓިން: 1001772BPT001

މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް: މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ތާރީޚް: 07 ޖުލައި 2015

22 ރަމަޟާން 1440
27 މެއި 2019

މައްސަލަ ބެލުމާއި ތަމްސީލުކުރުން

މައްސަލަ ބެލި ބެންޗުގެ މެމްބަރުން: އަލްއުސްތާޛު ނަސްރުﷲ ޒަމީރު (މައްސަލަ ބެލި ބެންޗުގެ ރިޔާސަތު)
އަލްއުސްތާޛާ ފާތިމަތު މިންހަތު އިއްޒަތު
އަލްއުސްތާޛާ އާއިޝަތު އަޒްމާ އަބޫބަކުރުއްޞިއްދީޤު

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް: އެރިޔާ މެނޭޖްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ނަންބަރު: C-633/2004)

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ތަމްސީލުކުރި: އާއިޝަތު ހަނީފާ، A033182، ޤާނޫނީ ވަކީލު
ހުސައިން ޒަރީރު، A050069، ފައިނޭންސް ކޮންޓްރޯލަރު

މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް: މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ

މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް ތަމްސީލުކުރި: މުހައްމަދު އަޒްހާން، A156952، ޑެޕިއުޓީ ޑިރެކްޓަރ
އާމިނަތު ރިޝާ އަލީ، A297845، ޑެޕިއުޓީ މެނޭޖަރ

މައްސަލަ ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 20 ރަމަޟާން 1436
07 ޖުލައި 2015

މައްސަލަ ނިންމި ތާރީޚު: 22 ރަމަޟާން 1440
27 މެއި 2019

މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ

މިއީ، އޭޝިޔާ މެނޭޖްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް، މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ (މިރާ) ގެ ނަންބަރު AR/WHT/2014/026 (03 ޖުލައި 2014) ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އޭޖެންޓް ރިޕޯޓާއި، މިރާގެ ނަންބަރު 220-BPTA/PRIV/2014/2843 (03 ޖުލައި 2014) ރިވައިސްޑް ނޯޓިސް އޮފް ޓެކްސް އެސެސްމަންޓާއި، މިރާގެ ނަންބަރު 220-OA/2014/35 (24 މާރޗް 2015) އޮބްޖެކްޝަން ރިވިއު ރިޕޯޓުން، އޭޝިޔާ މެނޭޖްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި ދައްކަން ޖެހޭނެ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޓެކްސަކީ އޭޝިޔާ މެނޭޖްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސްއެއް ނޫންކަމަށް ބުނެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނިޒާމުގެ އިދާރީ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން އޭޝިޔާ މެނޭޖްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން މިރާއާ ދެކޮޅަށް ޓްރައިބިއުނަލްގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބެލި މައްސަލައެކެވެ.

މައްސަލައިގާ ފުރަގަސްދޭފަރާތުން ނުކުތާތައް

މި މައްސަލައިގާ އޭޝިޔާ މެނޭޖްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް) އާއި މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ (މިރާ) ގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ބަޔާންތަކާއި، މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުންތަކުގައި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުންނާއި، ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން، އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ފުރަތަމަކަމަކީ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ހުރިކަން، މިރާއިން އޭޝިޔާ މެނޭޖްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް އެންގުމުގެ ގޮތުން، 03 ޖުލައި 2014 ގައި، މިރާއިން ފޮނުވާފައިވާ ނޯޓިސް އޮފް ޓެކްސް އެސެސްމަންޓް (ނޯޓިސް) ނަންބަރު 220-BPTA/PRIV/2014/2843 އިން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި ޖުމްލަ ދައްކަން ކަނޑައަޅާފައިވާ ފައިސާއަކީ ދައްކަންޖެހޭނެ ފައިސާއެއް ނޫންކަމަށް ބުނެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނިޒާމުގެ އިދާރީ ޤާނޫނު) ގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން 21 އޯގަސްޓް 2014 ގައި މިރާގައި އޮބްޖެކްޝަނަކާއި ހުށަހަޅައިފައި ވާއިރު، އޮބްޖެކްޝަން ނުކުތާތަކަށް ރިއާޔަތްކުރުމަކާނުލައި، ޓެކްސްގެ މުއްދަތަށް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް މިރާއިން ކަނޑައެޅި އަދަދު ކަނޑައަޅާފައިވާ ޓެކްސާއި ޖޫރިމަނާ އެއްކޮށް ޖެހޭ ފައިސާ ބޭނުންކޮށް، 24 މާރޗް 2015 ގައި މިރާގެ ނަންބަރު 220-OA/2014/35 "އޮބްޖެކްޝަން މައްސަލަ ނިމުނުކަމުގެ ރިޕޯޓް" އިން ނިންމާފައިވާކަން.

ދެވަނަ ކަމަކީ: އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް 07 ޖުލައި 2015 ގައި ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅިއިރު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނު) ގެ 44 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާފަދައިން، ޓެކްސް ޤާނޫނުގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އަދާކުރަން ދައްކަންޖެހޭ އެއްވެސް ފައިސާއެއް ނުދައްކައި، މީރާގެ ނަންބަރު 1001772/TC/TCS/2015/05 (07 ޖުލައި 2015) ޓެކްސް ކްލިއަރަންސް ރިޕޯޓު ހުށަހަޅާކަން.

ތިންވަނަކަމަކީ: މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުގެ ޕްރީހިއަރިންގައި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން މައިގަނޑު 2 (ދޭއް) ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅައި އެ ނުކުތާތަކާބެހޭގޮތުން ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ އަޑުއެހުމުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ.

ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: އިންޓަރކަނެކްޝަން އަދި އިންޓަރކަނެކްޝަނާ ގުޅުންހުރި ޓްރާންސްމިޝަން ލީޒްޑްލައިންގެ ދައްކަންޖެހޭރަކަމަށް މީރާއިން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ، ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) އާއި އަދި އެ މާއްދާގެ (4) ވަނަ ނަންބަރާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނާ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ. މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅާފައިވާ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސްގެ ބޭނުމުގައި ފުރަގަސްކުރާ ކަންތައްތަކަކީ:

(ހ) މައްސަލަ ހުށަހެޅުމަށްފަހު އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، މީރާއިން އިންޓަރކަނެކްޝަން އަދި އެއާ ގުޅުންހުރި ޓްރާންސްމިޝަން ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް ބަލައިގެން ނަގާފައި، ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅުންނުވާ މީހަކަށް ދައްކާފައިވާ ނުވަތަ ދައްކަންޖެހިފައިވާ ފައިސާއަކުން، ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ 6 (ހައެއް) ކެޓަގަރީއެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތަކާއި ބެހޭ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން، އިންޓަރކަނެކްޝަން އަދި އެއާ ގުޅުންހުރި ޓްރާންސްމިޝަނަކީ އެއީން އެއްވެސް ކަމަކަށް ފިޓް ނުވާ ޚިދުމަތެއް ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވާކަން.

(ށ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅުންނުވާ ފަރާތްތަކަށް ހަދާ އިންތިޤާލުގައި ޓްރާންސްމިޝަނާ ގުޅިގެން ލީޒްޑްލައިންގެ ޓެކްސް ދައްކަން ޖެހޭ ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދަށް، އެމްއޯޔޫ ކޮންޓްރެކްޓުން ކަނޑައަޅާ ސަރވިސް އެއްބަސްވުމުގެ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޢަމަލުތަކާއި، އެހެންނަމަވެސް، 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވާ ބަޔާންކުރެވޭ ޓްރާންސްމިޝަނާއި ވިސްނުންތެރިވެވުން، ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅުންނުވާ ފަރާތަކަށް ހަދާ އިންތިޤާލެއްގައި ލީޒްޑްލައިންގެ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ނުންކަން ވަރަށް

ސާފުކުރާ އުސޫލުތަކެއް އިސްތިއުމާލުކުރާ ފަދައިން ބަލާއިރު އިތުރުން، އިންޓަނޭޝަނަލް އަދި އެހެން ގައުމުތަކުގެ ޕްރެކްޓިސްތަކާ ގުޅުވާލާ ގޮތުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ސަރަހައްދު މިހާރު ނަޒަރުގައި އޮތް ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ގައި ބަޔާންކުރާ <u>ޓެކްނިކަލް ހިދުމަތްތަކަށް</u> މިހާރު ބަލާ ނިކުމާއި އިސްތިރާތީޖީ ފާހަގަކުރެވޭ ގޮތެއްކަމަށްވާ ބަސްތަކުގެ ޝަރުޠު ފައިދާއިން ޓެކްސް ނުވަތަ ފީގެ ޤާނޫނުގައި "ޓެކްނިކަލް ސަރވިސް" މާނަކުރެވިފައި ނުވާތީވެ، ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) މިވަރުގެ ގެންސްޓްރަކްޝަން "ހިންގުމުގެ ގޮތުން، އަމިއްލަ ގޮތުން، ނުވަތަ ޓެކްނިކަލް ގޮތުން ދޭ ހިދުމަތެއް ދައްކާ ފައިސާ، އަދި މެޖިސްޓްރޭޓް ދިނަ އޮޕަރޭޝަނަލް އެންޑް އެކްސްޕާޓް ވީ އެއް ނުވަތަ ކޮމިޝަން" މިފަދައިންނަކަމުގައި އަދި މިގޮ އިތުރުން، މިގޮތުން ސާއިޓުކުރެވިފައިވާ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ގައިޑް ގައި ޓެކްނިކަލް ހިދުމަތް ކަމަށްވާނަމަ މިގޮތުން ބެލެވިފައިވޭ؛

Fees for technical services are payments for any services of a technical nature, including the provision of services of technical and ancillary personnel· The services make available technical knowledge, experience, skill, know-how or processes, or consist of the development and transfer of a technical plan or technical design· They require special skills or knowledge related to a particular technical discipline, such as techniques in the applied sciences, e·g· engineering consultancy· To be related as a technical service, the special skills and knowledge must be used in producing the service·

މިގޮތުގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ގައިޑްލައިން މައުލޫމާތުދޭ އެ ގައިޑް ސާއިޓުކުރެވުނު ފަހުން (18 އޮގަސްޓު 2011) ގައި ސަރަކ ގައިޑް އެ މިގޮތަށް ވިލުއްބެގެ ކޮންމެވެސް ނުކުތާއެއް އިސްތިސްނާކުރެވިދާނެ އެ ގައިޑްގެ ފުރުމުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކަމަށާއި، މި ގައިޑް ސާއިޓުކުރެވުނު ފަހުން މިހާރާގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނުވަތަ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާ މިގޮތަ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ނުވަތަ ފައިވާ ޤާނޫނީ ބަދަލު އައިސް އިސްތިއުމާލުކުރެވިފައިނުވާ؛ މިއާއި ގުޅިގެން އެ ގައިޑްގައި ހުރި މައުލޫމާތު ސަރަހައްދު އެއްކޮށްނަ ބަލައިނުގަނޭ ކަމަށާއި، ބަޔާންކުރެވިފައި ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ގައިޑްގައި މިހާރު ޓެކްނިކަލް ސަރވިސް ބެލުމުގައިވާނަމަ، މިގޮތު އަމަލުކުރަން ހުންނަނީ މިހާ އިދާރީގޮތަށް ކަމަށާއި، އަދި، މިގޮތު ވާހަކައަށް ހުރި ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ގައިޑްގައި މިހާރު ބެލުމުގައިވާ އެއްވެސް އެއްޗަކީ އަސްލު މިހާރު ޤާނޫނު ކަމަށް ނުބެލެވޭނެ ފަދަ ޤަވާޢިދުތަކަކީ ނޫންކަމަށް،

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދެކޭ ގޮތުގައި ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ އުސޫލު ވަކި ފަރާތުގެ ހައިސިއްޔަތުން މީރާއިން ފޮނުވާފައިވާ މައުލޫމާތަށް މީރާއިން ބޭނުމާ އުފެދެންޖެހޭނެކަމަށާއި، ރަސްމީ ފަރާތްތަކަށް ފޮނުވާފައިވާ މައުލޫމާތުގެ އިންޓެގްރިޓީ ނެތުމުން އުފެދިއްޖެނަމަ މައުލޫމާތު ހިއްސާކުރުމުގެ ބާރުން ކަނޑައެޅޭނެކަމަށާއި، ޤާނޫނުގެ ދަށުން ވިޔަފާރިތަކުގެ ޓެކްސް އަދި ތާބަފައިކަން ވަސީލަތުން އެނގެންނެތްފަދައިން ބަލަހައްޓާފައިވާ ވިޔަފާރީގައި މީރާއިން ގަބޫލު ނުކުރާ މުޢާމަލާތެއް ދިމާވުމުގައި އޮތްކަމަށް ދޭ ޖެހޭނެ މީރާއިން އުފުރަށް ޖެހެނީކަމަށްބަހުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވާކަން.

(ނ) މީރާގެ ނަޒަރުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ސިޓީއަކީ އަދި މަޖިލިސަކީ "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުން ފޮނުވާފައިވާ އެކި ޚިދުމަތްތަކާ ގުޅިގެން ޓެކްސްކުރުމުގެ ފައިސާ، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅުން ނުވާ ފަރާތްތަކުން ލިބޭ އާމްދަނީ ނުވަތަ (source) ކުރާ އާމްދަނީ ޓެކްސްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މާއްދާއެއްކަމަށް" މީރާއިން ބުނިނަމަވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް ވިޔަފާރިވެރިންގެ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ހިސާބުކުރާނެ ބައިނަލްއަޤްވާމީ، މިމާއްދާގެ މަޤްޞަދަށް، މީރާއިން ބުނެފައިވާފަދަ ފޯމުލާއެއްގައި ޓެކްސް ނުވަތަ ބޭނުންކުރާ "catch all' މާއްދާއެއްނޫންކަމަށާއި، މިއީ އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަކި ބާވަތްތަކެއްގެ މުޢާމަލާތަކާ ގުޅިގެން ރޯޔަލްޓީގައި ވިޔަފާރިވެރިޔާއާ ފަރާތަކުން ދައްކާ ފައިސާއާ ގުޅިގެން ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސް އެއްކަން ސާފުވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނުމުގެ އިތުރުން އެފަރާތުން ބުނެފައިވޭ، މީރާގެ ޖަވާބު ފޮތުގައި، "މި ޙާލަތުގައި ފޮނުވާފައިވާ ހިނގުމުގެ ޚަރަދުތަކެއް ނުވަތަ ބައެއް މެނޭޖްމަންޓް ޚިދުމަތްތަކާ އިންސާނަކު ދުރުވެ ސަރވިސްފީއަކީ ފޮނުވާފައިވާ ޚިދުމަތެއް" ކަމުގައި ބުނެފައިވިނަމަވެސް، އެއީ ކޮންސަލްޓެންސީއަކަށް މީރާއަށް ބުނެވިދާނޭކަމަށް، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ސާފުކުރުމަށްޓަކައި ދެކޭ ގޮތުގައި އިންޓަރނޭޝަނަލް އަދި ޑޮމެސްޓިކް ޓްރާންސްފަރ ޕްރައިސިންގ ގައިޑްލައިންސްގައިވާ އާމްސް ލެންގތު ޓްރާންސްފަރ ޕްރައިސިންގެ ހަމަ އެހެންނަމަވެސް ސަރވިސްފީއަކީ ބޭނުންކުރާނެ ދިރުވާ ޓެކްނިކަލް ހިދުމަތްކަމަށް ދިވެހި ޓްރާންސްފަރއާގެ ގޮތުގައި ބަހުން ހަމައެކަނިކަމަށް، އަދި ޑޮމެސްޓިކް ޓްރާންސްފަރ ޕްރައިސިންގ ގައިޑްލައިންސްގެ ބޭނުމަކީ ހުރިހާ ޓްރާންސްފަރ ގައިޑްލައިންގައި ވާ ޚަރަދުތަކާ ޢަމަލުކުރާ، އާމްސް ލެންގތު ނަގާ ޚަރަދުތަކުގެ ފައިދާނުވާކަން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވާކަން.

(ނ) މީގެއިތުރުން ކުރި އޮޑިޓްގައި އިންޓަރކަނެކްޝަން ޗާޖުގެ ގޮތުގައި ދައްކާފައިވާ ފައިސާއަކީ ޓެކްސްނެގޭ ސަރވިސްއެއްކަމަށް ދައްކާފައިވާ ފައިސާއެއްކަމަށް ކަނޑައެޅުމުގައި، އެހެންނަމަވެސް އިޢުތިރާޒުކުރި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި އިންޓަރކަނެކްޝަން ޗާޖަކީ ޓެކްސްނެގޭ ސަރވިސްއެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައި ނުވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވާކަން.

(ބ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ގެ ދަށުން ނޮންރެޒިޑެންޓް ޕާޓީއަކަށް އެއް ދައްކާ ފައިސާއަކުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ނެގޭ ނުކުތާތަކުގެ، އިންޓަރނޭޝަނަލް އިންޓަރކަނެކްޝަން ޗާޖު އަދި ޑޮމެސްޓިކް ޓެލެކޮމިއުނިކޭޝަން އޮޕަރޭޓަރުން (އިންޓަރކަނެކްޓް) މުޅި ގޮތުން ދައްކާފައިވާ ފައިސާތަކުގެ، އަދި އިންޓަރކަނެކްޝަން ޗާޖު އަދި ޑޮމެސްޓިކް ޓެލެކޮމިއުނިކޭޝަން އެއް މުޅި "ބާރުބަދަލުކުރުމުގެ ހައްގު" ހިމެނޭނަމަ ނުވަތަ އެ މުޅި ކަމަކަށް ނަގަން ދައްކާފައިވާ ފައިސާއެއް ނޫންކަމުގައި، އަދި އިންޓަރކަނެކްޝަން އަދި ޑޮމެސްޓިކް ޓެލެކޮމް ބޭނުމުގައި ދައްކާފައިވާ ފައިސާއެއް (އިންޓަރކަނެކްޓް) މުދަލެއް ނުވަތަ އެނޫން ގޮތަކަށް ދައްކާފައިވާ ފައިސާއެއްކަމުގައިވާތީ، ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ގެ ދަށުން ނޮންރެޒިޑެންޓަކަށް ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ނަގަންޖެހޭކަމަށް މީގެއިން ނިންމާފައިވާތީ އެ ޤާނޫނު ހިލާފުވެފައިވާތީ ޙުކުމްތަކުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވާކަން.

(ޅ) މީގެ ވިޔަފާރިއާއި ޓެކްސް އޮޑިޓް ރިޕޯޓްގައި ސަޕްލައިކޮށްފައިވާ ރޯމިންގ އިންޓަރކަނެކްޝަން ސަރވިސަސް ގެ ބޭނުމުގައި މި ޚިދުމަތުގައި "ޓެކްސް ހިލޭވާ" ކަމަށް މީގެއިން ބުނެފައިވާކަމުގައިވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ހިންގުމުގެ ޚަރަދު، އެޑްމިން ޚަރަދު، ނުވަތަ ޓެކްނިކަލް ޚަރަދު ތަކަށް ހިލޭވާ ފައިސާ"، އަދި ވަޒީފާއަކާއި ގުޅޭ އެއްގޮތްވާގޮތަށް ނުވަތަ ކޮމިޝަން" މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި، މިގޮތުން ބަލާއިރު ޚަރަދުތަކާއި ހިލޭ ޚިދުމަތެއް އިންސާނުން ގެންދިޔުމުގެ ކަންތައް ހިމެނޭ ޚިދުމަތްތަކުގެ ބާވަތްތަކަށް ހިމަނާފައިވާކަމުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (މާލިއްޔަތުގެ ހަރަކާތް ބެލެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާ (އާއްމު މާނައިން ބެލުމުގެ އުސޫލު) އަށް ބަލާލާއިރު، އިންޓަރކަނެކްޝަން ހިސާބުގެ ތެރޭގައި ކޮބައިތޯ ބަލާއިރު، މިއީ މުވާސަލާތީ ހިދުމަތް ދީ ދިމާލުގެ ކަސްޓަމަރުން ގެންދާ ނޭޝަނަލް ފަރާތްތަކަށް ކޮންކޮށް ކުރުން ކަމުގައިވާ ކަމަށް ވީމާ ފަރާތުން ނަން ގެންދަނީ އިންސާނުގެ ގާތް ކޮންސެޕްޓެއްނަމަ ހިދުމަތް ކަމުގައި ނަގާފައިވާތީ، އިންޓަރކަނެކްޝަން އަދި ގުޅުމުގެ ޚިދުމަތްތަކަށް ހިދުމަތުގެ އުޖޫރަ ބަލާގޮތުގައި ނަގާފައިވާތީ، އިންޓަރކަނެކްޝަން ނަގާފައި އެއްގައި ބެލެވި ނުވާނަމަ، ކަސްޓަމަރުންގެ ކަސްޓަމަރުންނަށް އެނޫން ހިދުމަތާ ވަކިގޮތެއް ނުވާނަމަކަމުގައި، އަދި އެއީ ނުވަތަ ކަސްޓަމަރުން ދޭ ހިދުމަތް ދޭ ކަސްޓަމަރުންނަކީ ވަކިވަކި ނޫންނޫންކަމުގައި، އަދި އެއާ ނުވަތަ ކަސްޓަމަރު ދޭ ހިދުމަތް

ނުދެވޭނެކަމަށާއި، މިގޮތަށްދަނީ ކަސްޓަމަރުން ހިދުމަތް ދިނުމަށް (ކަސްޓަމް އޯޑަރ ސްޓާފް ނުވަތަ ވިއްކަން އުޅޭފަރާތާ ފްރަންޓްކައުންޓަރ އޮޕަރޭޓަރުން) ކުރާނީ ހަރަދުއުކުރާ ސަރވިސްކަމަށާއި، މިއީ އެހެން ބޮޑެތި ވިޔަފާރިއެއްނަމަ، މި ވާހަކަ އެހެން ހިފާނެ ޓްރޭނިންގއާއި މެނޭޖްމަންޓާއި، އެކައުންޓަންސީ، ކަމާބެހޭ މެނޭޖްމަންޓް ޓްރޭނިންގ ބޭނުން ވިޔަފާރި ސަބްސިޑިއަރީ، އެއަށް ފިނޭންސް ގެ ޖެނެރަލްއާއިން ކުރާނީ އަމީ ނުވަތަ ހަރަކާތް (އިންޖިނިއަރިން) މެދު ބޭނުން ކުރެވޭން ކުރާ ވިޔަފާރިއެއްކަމަށްވާތީ، މި މުއައްސަސާތައް އެކަށް ކުރެވެންވީ މިގެ ކޮންޓްރެކްޓް ތަނަވަސް ދެމެހެއްޓުމަށް ޚަރަދުކުރުމަކަށް އިސްތިސްނާވާނެ ޚަރަދެއް ބެލެވިދާނެކަން.

ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: ރެވެނިއު ކޯޑުގެ މުސްތަޤިލްކުރެވޭ ޓްރޭޑިންގއާއި ކޮންޓްރެކްޓިންގ ބިޒިނަސް ޓްރޭޑިންގގެ ސަރވިސްއާއި ބެހޭގޮތުން އެކްސްޕޯޓް ކުރުމަށް ބޭއްވި، ވިޔަފާރި ފައިދާއިން ޓެކްސް ނަގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ގެ ދަށުން ބިޒިނަސްގެ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް މިބައިން ކަސްޓަމަރުވެރިޔަކު އަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމަކު ބެލި ހުރިހާ ނުކުތާތަކެވެ. މި ނުކުތާ ގެނެސްދީ ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކާއި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި ބެލުމުގެ ފުރުޞަތުވާ ކަމާބެހޭ ގޮތެކެވެ:

(ހ) މިބައިން ވަނީ ރެވެނިއު ކޯޑު މުސްތަޤިލްކުރެވޭ ޓްރޭޑިންގ އަދި ކޮންޓްރެކްޓިންގ ބިޒިނަސް ޓްރޭޑިންގ ސަރވިސްއާއި ބެހޭގޮތުން ކުރެވޭ ދައްކާފައިވާ ފައިސާއިން ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނަގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ގެ ދަށުން ބިޒިނަސްގެ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭން ފައިސާއެއްކަމަށް ކަސްޓަމަރާވެރިއެއްކަމަށާއި، މި ދެ ސަރވިސްއަށް ގެނެވަން ދައްކާފައިވާ ފައިސާއަކީ ރެވެނިއުކުރުމުގެ ބިޒިނަސްކުރުމެއް ނެތްކަމަށާއި، މިއީ ޓެކްސްކުރާ ފައިސާގެ ބޭނުމުކުރާ ވަނަ ސަރވިސްގެ ޓްރޭ ލި ދ ސަރވިސް ދަ ސަރވިސްއަށް އެއް އެކަށަ ކުރާކަން ދަށުން ފައިސާ އެކަށީގެން ކަސްޓަމް ނުވަތަ ކަސްޓަމަރުވެ ރިޢާއިކުރެވޭ ސަރވިސްއަށް ކުރެވެން ހިލޭކަން ދައްކަން ފައިސާއާއިވެސް ނުލިބެނީ އިސްތިސްނާވާނެ ޚަރަދެއްކަމަށާއި، މިއީ މި ދެ ސަރވިސްއަށް ކުރެވެން ހިނގުމާއި ފައިސާ ފައިސާއެއް ނުލިބުނުކަމަށާއި، މި ދެ ސަރވިސްއަށް އަޅާފައި ކޮމްޕެނީތަކުގައި ބޭނުމުވާ އިސްތިސްނާވާނެ ޚަރަދެއް ބޭނުންވެފައިވާ ސަރވިސްގެ ކުރެވުނު ބަދަލުގައި ދައްކާ ސަރވިސްއަށް ސަރވިސް ދެވެނީ ކޮމްޕެނީގެ ދަށުން ކަމަށާއި، އަދި މި ދެ ސަރވިސްއަކީ ވަކިން އިސްތިސްނާވާނެ ޚަރަދެއް ބެލެވިދާނެ ކަމެއްކަމަށާއި، އަދި މި ދެ ސަރވިސްއަކީ އެހެނިހެން ފި އަދި އިސްތިސްނާވާނެ ޚަރަދުގެ އެސްޓިމޭޓް ކުރަހައިގެ ކުރިން ކުރުމުގެ ހަރަދުއަކީ އިސްތިސްނާވާނެ ކުރާ ޚަރަދުކަމަށް ބެލެ، ކަމަށް އެއްގޮތަށް މި ދެ ސަރވިސްއަކީ ކަސްޓަމަރުގެ ކޮންޓްރެކްޓް ސަރވިސްއަކީ އެއްކޮށްކުރާ ބިޒިނަސްވެވުނު ފަހުން، މިސާލެއްގެ ގޮތުން، މި ދެ ސަރވިސްއަކީ މަސައްކަތްކުރާ ސާޕްލައި ވަރަށް ބޮޑު ކަމަށް ސަރވިސް ސަރވިސްއަކީ ސަރވިސްކޮށް ކަމަށާއި، އަދި މި ސަރވިސްއަކީ މާލެއިވެރިން ކަސްޓަމަރާގެ ކޮންޓްރެކްޓިންގ ކަމެއްކަމަށާއި،

އޭގެ ސޮފްޓްވެއަރ އެއްވެސް ވަރަކަށް ބަދަލުގެނެސްފައި ނުވާނެކަމަށް ބުނެ، އެ ސޮފްޓްވެއަރ އިންސްޓޯލް ކުރުމަށް ސިސްޓަމް ކޮންފިގަރޭޝަން ހެދުމަށް ސޮފްޓްވެއަރ ކަސްޓަމައިޒް ކުރުން ނުހުންނަކަމާއި، މިސާލަކަށް، މި ސޮފްޓްވެއަރ އިންސްޓޯލް ކުރާއިރު، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ބިލިންގ ކޯޑު، އެސް.އޭ.ޕީ ރޭޓްތަކާއި، ޕްރޮޑަކްޓްތަކާއި ރޭޓްތަކުގެ ކަރަންސީއިން ޚާއްޞަކުރުމަށް ރޭޓްތައް އިންޓަރފޭސްކުރުން ކަމުގައި ބޭނުންވާ އިތުރުން، މިއީ ސޮފްޓްވެއަރ ކަސްޓަމައިޒްކުރުން ނޫންކަމަށާއި، ކަސްޓަމައިޒް ކުރުމަކީ ސޮފްޓްވެއަރ ގެ ސޯސްކޯޑު ބަދަލުކޮށްގެން އޭގައި ހިމެނޭ ފަންކްޝަން އެއް ހިލަތް ނޫން ބަދަލުކުރުމަކަށްވާނެއިން، މައިކްރޯސޮފްޓް މަސައްކަތް ކުރުމަށް އިންފްރާ ކުރަންޖެހޭ ބާވަތް އިންފްރާ ކުރުމަކީ ކަސްޓަމައިޒް ކުރުމުގެ އަސާސީ ކަމެއް ކަމަށާއި، މިއީ ކަސްޓަމައިޒްގެ ސޮފްޓްވެއަރ އެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި މެދުވެރިކޮށްގެން ވިޝަން ޓެކްސް ނިސްބަތްކުރަންވާނެ ނުދެވޭކަމަށާއި، މި ދު ސޮފްޓްވެއަރ އަށް ދައްކާފައިވާ ފައިސާއަކީ ލައިސަންސް ފީ އެއް ނޫނީ އެއާއެކު އަޕްގްރޭޑް ކުރުމަށް ނޫނީ އިންސްޓޯލް ކުރުމަށް ދައްކާފައިވާ ފައިސާއެއް ކަމަށްވުމުން (މި ދު ސޮފްޓްވެއަރ ގެ އެޑްއޮން ލައިސަންސްއަށް ދައްކާ ފައިސާއަށް ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކާކަމުގައި) މި ޕްރޮޑަކްޓްތަކަކީ ރޯޔަލްޓީގެ ގޮތުގައި ބެލެވޭނެ ހަމައެކަނި ނިސްބަތްކަމަށާއި، މިމައްސަލައާގުޅޭ ކަމެއް ދަ ސޮފްޓްވެއަރ ސޮފްޓްވެއަރ ގެންދިޔުމަށް ބަލާކަމަށް، އެއް ހަމައިން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސްއިން އިސްތިސްނާ ވުމަށް ޚާއްޞަކޮށްދޭ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވެއެވެ.

ހަމަޖެހިގެންދާކަމަށް: މި މައްސަލައިގާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި، އަޑުއެހުމުގެ ތެރޭގައި ދެއްވާފައިވާ ފުރުސަތުތަކާއި، ހުށަހެޅި ދިފާޢުތަކާއި ރިވެނިއުގެ ގޮތުން މިނިވަން އަމިއްލަ ނުކުތާތައް ހުށަހަޅައި އެ ނުކުތާތަކަށް ބަލާފައި ޓެކްސް އަޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ އަޑުއެހުމުގައި ފާހަގަ ދައްކާފައިވެއެވެ.

(ހ) އިންވޮއިސްތަކުގައި ބާވަތްތަކަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ލިޔެފައިވާ "ޓެކްނިކަލް ސަރވިސް" ވަކިން ގެނެސް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅުއްވުން ނުވާނޭ ފަރާތްތަކަށް ދައްކާފައިވާ ފައިސާއަކުން ކަނޑައަޅައި، ވިތްހޯލްޑް ފައިސާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ގެ ދަށުން ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަމުގައި ބަލައި ނެގުމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާކަމާއި، ޓެކްނިކަލް ސަރވިސްތަކަކީ އިންސްޓޯލް ކުރުމާއި ޓްރެއިނިންގ ދޭ ގޮތުން ހުށަހަޅައިފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަނީ ސާބިތުވެފައިނުވާކަމަށް، އެއްވެސް ޓެކްނިކަލް ސަރވިސް މާނަކުރެވޭ، ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ގެ މާނައިން ބޭނުންކުރެވޭނެ ކަމަކަށް، މާނަކުރެވޭ ހަމައެކަނި ބައެއްކަމުގައިވާ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަލާފައި، ވިތްހޯލްޑް ފައިސާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) މާނަކުރެވޭ، އެމާއްދާގައި ބުނެފައިވާ،

ހިންގުމުގެ ގޮތުން، ނުވަތަ އަމިއްލަ ގޮތުން ނުވަތަ ޓެކްސްދައްކާ ގޮތުން ދާ ހިދުމަތްތަކާއި، ހަމައެކަނި އިންސާނަކު ފޯރުކޮށްދިން ހިދުމަތެއްކަމަށް ބަލައިވިޔަސް، ޓެކްސް ނިޒާމަށް ގެއްލުންވާނެފަދަ ޚަރާބާ ނުބައްދަލު މާނަކުރުމަކަށް ވާނެކަމަށް މިފާއިން ދޫކޮށްލާފައި، މިޒާތުގެ ފޯރުކޮށްދޭ ހިންގުމުގެ ހިދުމަތްތަކާއި ނުވަތަ ބަދަލު ދެނެގަތުމަށް ހިދުމަތެއްކަމަށް އިންސާނަކު ވުޒާރާތަކުން، ސަރުކާރުގެ ވުޒާރާ ފޯރުކޮށްދޭ ހިދުމަތްތަކާއި ހިދުމަތްތަކަށްވާއިރު، ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ތަރަފާއިގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ހިދުމަތްތަކެއްކަމަށް ބަލަންވާނެކަމަށް މިޓްރައިބިއުނަލުން ބުނެފައިވާކަން.

(ށ) އިންޖިނިއަރިންގ ކޮންސަލްޓަންސީ ޚިދުމަތް، އިސްތިއުމާލުކުރާ ފަރާތުގެ ހިދުމަތް ލިބިގަނެ ފަރާތްތަކަށް އަމުރު ވިއްކާ ޚިދުމަތްދީއެއްކަމާއި އެގޮތުން، އިންޖިނިއަރިންގ ޓެކްސް ޖަމާކުރެވޭ، އިންޖިނިއަރިންގ ކޮންސަލްޓަންސީ ޚިދުމަތް އަދި އެސް.އެމް.އީ ބިލްތަކާއި ޚާއްޞަ ގޮތަށް މިސިންތަކުގެ ހުރިހާ ޚާއްޞަކަމާ އެއްގޮތް ލިބިގަތުމަށް ހިނދު ހަރަދުގެ މައްސަލަ މާލިއްޔަތު ދުވަސްވަރު ކަސްޓަމަރުންނަށް އަދާކުރަން ވިއްކާ ޕްރޮޖެކްޓްތަކަށް އަދާކުރާކަމާއި، މި ޢާއްމުގޮތުން ޖީ.އެސް.ޓީ ނަގާކަމަށް މިގޮތް އިތުރުން، އިންޖިނިއަރިންގ ޚިދުމަތުގެ ދަށުން ކުރެވޭ ހިދުމަތް އިންޖިނިއަރިންގ ޚާއްޞަ ޚިދުމަތެއް، މިހާ ކުއްޔަށް ނަގާ އެއްބަސްވުންތަކާއި ނުވަތަ ޓެކްސްދައްކާ ހިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކުގެ އިސްތިސްނާގެ ފައިދާ ފަރާތުން، ޚާއްޞަ ބަޔާންކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ވާހަކަ، އިސްތިސްނާގެ ތަފާސީލް ފަރާތުން، އިންޖިނިއަރިންގ ޚާއްޞަ ހިދުމަތްތަކެއް، އިސްތިސްނާގެ ފަރާތުން ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތަށް ތަފާސީލްކުރާ ޖީއެސްޓީ ހިދުމަތްތަކެއް ނުވަތަ ޓެކްސް އާ ސަރވިސް ތަކެއްކަމަށް ބަލާފައިވާކަމާއި، އެ ފަރާތުން ގެއްލުވާ ފަރާތް ކަސްޓަމަރުގެ ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ޖީ.އެސް.ޓީ ޤާނޫނުގެ) ޓެކްސް ނިޒާމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވިޔަފާރިއެއްގެ ޓެކްސް ދައްކާން ޖެހޭގޮތް ކަސްޓަމަރުންނަށް، އެފަރާތުން ކަސްޓަމަރުން ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭނެކަމަށް، ސަބަބަކީ، ޖީއެސްޓީ ގައިދާއިން ޓެކްސް ނިޒާމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ ތަރަފާއިގެ ތެރޭގައި ނިހާޔަތް ޚާއްޞަ ޖީ.ތަކާއި، ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތްތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅުން ނުވެސް ފަރާތްތަކުން ދައްކާ ކަސްޓަމަރުން ޓެކްސް ދައްކާން ޖެހޭނެކަމަށް މިހާރުން ބަދަލުގެ އިތުރުން، މިހާރުން ދޫކުރެވޭގައި އިންޖިނިއަރިންގ ފަރާތްތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅުން ނުވާ ފަރާތްތަކުން އިންޖިނިއަރިންގ ކޮންސަލްޓަންސީ ޚިދުމަތްތަކާއި ގުޅިގެން ދައްކާ ފަރާތުގެ ކަސްޓަމަރު ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ގެ ދަށުން ވިޔަފާރިއެއްގެ ޓެކްސް ދައްކަން ޖެހޭގޮތް ކަސްޓަމަރުންނަށް، އަދި، އިންޖިނިއަރިންގ ޚާއްޞަ އެފަރާތްގެ ކަސްޓަމަރުންނަށް ޖީއެސްޓީ ހިދުމަތްތަކުން ޖީ.އެސް.ޓީ ނެގުމުގައި ޖިނާއަތުގެ، އެއްބަސްވުމެއް ބަލާ މުއާމަލާތްތަކެއްކަމަށް، ޖީއެސްޓީގެ ކަސްޓަމަރުން ޓެކްސް ނިޒާމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޓެކްސް ދައްކާ ޚާއްޞަ ހިދުމަތްތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅުން ނުވާ ފަރާތްތަކުން ދައްކާ ކަސްޓަމަރުން ވިޔަފާރިއެއްގެ

ޓެކްސް ނެގުމަށް ލާޒިމުކުރާ ކަމަށާއި، ޖީ.އެސް.ޓީ ނުވަތަ މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ އަގުން ނަގާ ޓެކްސްއަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2010 (މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ އަގުން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ޖީ.އެސް.ޓީ ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވިފައިވާ ފަރާތްތަކުން ވިއްކާ މުދަލާއި ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތުން ނަގާ ޓެކްސްއެކެވެ. އަދި ބައްޔިންވެރިޔާ ދެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ވަކި ދެ ޓެކްސް ނެގުމުން ޑަބަލް ޓެކްސޭޝަނުގެ ހާލަތެއް މުދުވެރިވިކަމަށް ބެލެވޭނެ އެއްވެސް ހަމައެއްނެތްކަމަށް ޓްރައިބިއުނަލުން ދެކިފައިވާކަން.

(ނ) މިގޮތުގެ އޮޕަރޭޝަން ރިވިއު ރިޕޯޓުގައި އިސްތިހުލާކުކުރާ ފައިސާއިން އިރުވާލާ ޖީއެސްޓީ 1 ވަނަ ޕޭރާގްރާފުގެ ޖަދުވަލުގައި، "ބޯޑް މިލް ކާޑްސިޓީ" ގޮތުގައި ދައްކާ ފައިސާގެ ހިސާބުތަކުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ހިސާބުތައް ރިކޯޑުކުރާ ފަރާތެއް ދޭނެ، "އިންޓެންޖިބަލް ޑްރައިވަރސް" އެއްކަމުގައި މިގޮތުގެ ރައްދުގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، ދުރު މިގާއިންވެސް މިފައިސާ ދެއްކުމުގެ ނަތީޖާއަކީ އިންޓެންޖިބަލް މުދަލެއް ހޯދުނުކަން ގަބޫލުކުރެވޭކަން ބޭނުންކުރާކަމަށާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރަކީ އަމިއްލަ ހިލޭ ޚަރަދުކޮށް މުދަލަށް ނިސްބަތްވާ މާއްދާއެއްކަމުގައިވާތީ، އެމާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގިނަތަން އެފަދަ ގިންތިއަކަށް ނ މާއްދާ އެއްޗަކަށް ކުރިމަތިވެފައިވާކަމަށް ނަމަވެސް، މިކަމަށް އިތުރު ބާރެއް ޖެހޭ ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (ބާނގޮނޑުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނު) ގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، "ވަކި ބައެއްގެ ވާހަކަ ނުވަތަ ވަކި އެއްޗެއްގެ ވާހަކަ ހުރިހާ ބަޔާންކުރާ ކަންތައްތަކުގައި، އެއާ ވިދިގެން އާއްމު ބަސްތަކެއް އެފަދަ އާއްމު ބަދަލުގެ ނުވަތަ އެއްޗެހި ތަކެއް ޤާނޫނުގައި ހާމަކުރެވިފައިވާނަމަ، ބޭނުން ވެފައި އެ އާއްމު ހާމަކުރެވިފައިވާ އެ ބައެއްގެ ވާހަކަ ބަޔާންކުރާ މިންވަރަށް ނުވަތަ އެއްޗެހި ވިސްނުމުގެ ބޭނުން ބަޔާންކުރެވިފައިވާ "މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި އެނގޭ އާއްމުކޮށް ހިސާބުކުރާ ގޮތުގެ ބަސްވެސް މިގޮތުގެ ގޮތުގައި ބެލިފައިވާ، ހިސާބުކުރާ ގޮތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1)

މަނާކުރުމުން، ހ މާއްދާ ވަރަށް ބޮޑަށް ހަމަވެ، ހ މާއްދާގެ ދަށުން ޓެކްސް ނެގުމަށް ދާއިރާއަކުން ޓެކްސް ނަގާނެ ގޮތް ދެވި މާއްދާ ހަރުވަޔަށް ނިސްބަތްވާކަމަށާއި، އެގޮތަށް ނަތީޖާއަކުން ވަގުތީގޮތުން ދައްކާފައިވާ ބިންގަލަކީ ދަނޑުވެރިކަމުގެ ފައިސާ ނުވަތަ ދިނަ ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތްތަކުން ޓެކްސް ނެގުމަށް ޤަވާޢިދުން ހަމަޖެހުންތަކުން ބަޔާންކުރެވިފައިވާކަމަށާއި، ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ގައި "އިންޓެންޖިބަލް މުދާ" ބަޔާންކޮށްފައި އޮތުމުގެ ބާރުއަޅާ ހ ދިނުމުގެ ބޭރުން އަދިވެސް މާއްދީ (Intangible) މުދަލާ ގުޅިގެން ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތްތަކުން ދައްކާ އެއްޗެއްގައި ބަޔާންކޮށްފައި ނޯވޭ، ބޭރުގެ އިންޓެންޖިބަލް އެހެން ވަކި އެއް ޓެކްސް ނަގާނެ ކަމަށާއި، ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ގައި

ގެނެސްފައިވާ "ރޯޔަލްޓީ" ރައްދުވަނީ ހަމައެކަނި މާއްދީ (Tangible) މުދަލަށް ކަމުގައި ވިޔަނަމަ، ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ގައި "ރޯޔަލްޓީ" އިން ޓެކްސް ނެގޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތުމުގެ ބޭނުން ހާސިލްނުވާނެކަމަށް.

(ރ) ޤާނޫނުގައި ރޯޔަލްޓީ މާނަކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ރިޔާޢަތްކުރުމުންވެސް ރޯޔަލްޓީ މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ދައްކަންޖެހެނީ ޣައިރު މާއްދީ (Intangible) މުދަލާ ގުޅިގެންކަމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ބަޔާންކޮށްފައިވާ "އިންޓެލެކްޗުއަލް މުދާ" ގެ ޑިސްކްރިޕްޝަން ރޯޔަލްޓީ ދައްކަފުމުގައި ޣައިރު މާއްދީ (Intangible) މުދަލާ ގުޅިގެން ރޯޔަލްޓީ ދައްކަންޖެހޭ ކަންކަން ބަޔާންވެގެންދާކަމަށް، އަދި އެގޮތަށް ވިޔަފާރި ހިމާޔަތްގެ ދަށުން ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ވިޔަފާރިއްޔާ ސަރުކާރު ދަރަޖަކޮށްފައި ހިކަން އިތުރަށް ސާފުވެގެންދިޔަ "ރޯޔަލްޓީ" ގެ މަފްހޫމް ޤާނޫނުގައި މާނަ ކުރުމުގައި ހިމަނައި ދީފައި ހުރި ޤާނޫނުގައި ވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަމައެކަނި ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައިކަމަށްވުމުން، އައިޓަމްތައް (Intangible) މުދާ ހިމެނޭ ގޮތަށް ކުރު ޤާނޫނުގައި "ރޯޔަލްޓީ" މާނަކުރުމަށް ޤާނޫނުގައި ހަމައެކަނި ރޯޔަލްޓީ ބަޔާންކުރާ މާއްދާގައި ވެސް "ރޯޔަލްޓީ" ގެ ގޮތުގައި ދައްކާ ފައިސާ އަދި ހަމައެކަނި މާއްދީ (Tangible) މުދަލަށް ގޮތަށް މާނަ ހިނގުމަކީ ޤާނޫނީ ނަޒަރިއްޔާތަކުން ބަލާއިރު ހަމަޖެހޭ ގޮތެއްނޫންކަމަށް ބިނާއިން ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ (1) ގައި ބަޔާންކުރައްވާ "އިންޓެލެކްޗުއަލް މުދާ" ގެ ތަޢުރީފުގައި އަދި ޣައިރު މާއްދީ (Intangible) މުދާ ހިމެނޭކަން ދަލީލުކޮށްދެއްވައި، އަދި "އިންޓެލެކްޗުއަލް މުދާ" ރައްދުވަނީ ހަމައެކަނި ޕޭޓަންޓް، ޑިޒައިން، އިންޑަސްޓްރިއަލް" ފަދަ މާއްދީ (Tangible) މުދަލަށް ނޫންކަމަށް، މިގޮތުން، "ޕޭޓަންޓް، ޑިޒައިން، އިންޑަސްޓްރިއަލް" ޢާ ގުޅިގެން ރޯޔަލްޓީ ނަގައިދޭނަމަ އެ ޤާނޫނުގައި ރޯޔަލްޓީ މާނަކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ރިޔާޢަތްކުރުމުން ބަޔާންވެގެންދާނެ، "އިންޓެލެކްޗުއަލް މުދާ" ގެ ތަޢުރީފުގައި އަދި މާއްދީ (Intangible ޣައިރު މާއްދީ) މުދާ ހިމެނޭކަމަށް، އެކަމަކު ސެކަންޑް ހޭންޑް ސޮފްޓްވެއަރ ތަރުޖަމާކުރުމުގެ ތަޢުރީފުގައި ހިމެނޭ އައިޓަމް މާއްދީ (Intangible property) މުދަލާ ގުޅިގެން އިސްތިޢުމާލުކުރާ ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވިޔަފާރި ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ގެ ދަށުން ޓެކްސް ނެގުން ޖެހޭނެ ސަރުކާރު ދަރަޖަކޮށްފައި ހިނގާ ފަރާތުން ބުނެފައިވާކަން.

(ބ) ސޮފްޓްވެއަރ ހޯދުމަށް ދައްކަމުންދާ އިޝްތިހާރުން ޕީ އާރު، ކޮންފިއުޓަރ މާލީ ބަޔާންތަކުގައި އުސޫލް ގޮތުގައި ރިކޯޑުކުރާ ކޮށްފައިވާ އޮޕަރޭޝަނަލް ކަރުދާސް ހުށަހަޅާފައިވާ ސޮފްޓްވެއަރ އަދި ކޮމްޕިއުޓަރސް ސޮފްޓްވެއަރ އެކަން ބުނަމަ، އެ ސޮފްޓްވެއަރއާ ގުޅިގެން ދައްކާ ފައިސާ ވިޔަފާރި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ

6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ގެ ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭނީ ފައިސާއެއްކަމަށް މީރާއިން ދެކޭކަމަށާއި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނާގޮތުން، އެ ފަރާތުން ހޯދައިފައިވާ ސޮފްޓްވެއަރ މޮޑިފައިކޮށް ކަސްޓަމައިޒްކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި، އަދި ސޮފްޓްވެއަރ އެއްވެސް ވަރަކަށް ބަދަލު ގެނެސްފައި ނުވާނަމަވެސް ބާރުކޮށް، މީގެ އިތުރުން، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އެސް.އޭ.ޕީ.އެސް ޑޮކިއުމަންޓްތަކާއި، ބިލިންގ ކޮޕީ، ޕްރޮސެސް ޑޮކިއުމަންޓްތަކާއި، ޕާޓްނަރުގެ ކަރަންސީއެއްގެ ފޯމެޓްކުރުމުގެ އިންޓީގްރޭޓް ކުރުމަށް ސޮފްޓްވެއަރ ކަސްޓަމައިޒް ކުރުން ނޫނުކަމަށް ފޮރަކާސްޓްތަކާއި ޕްރޮޕޯޒަލްތަކާއި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ހޯދާ ޑިސައިނާ ފަރާތުން ދެ ސޮފްޓްވެއަރ އަދި ޕްރޮގްރާމަކުން ޑޭޓާބޭސް ޕްރޮގްރާމިން ފަރަގަށް ހުރި ސޮފްޓްވެއަރ އެއްކަމަށް ތަފާތުގޮތަކަށް ބަލާނަމަ ޚާއްޞަކުރެވިފައި، އެ ސޮފްޓްވެއަރ އަކީ ކަސްޓަމައިޒް ކޮށްގެން ނޫނީ ބޭނުންކުރެވޭނެ ސޮފްޓްވެއަރ އެއްނޫންކަމަށާއި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ޑޮކިއުމަންޓް، ފިނޭންސް ޑޮކިއުމަންޓް، އަދި އެވަރު އެހެން ޑޮކިއުމަންޓް އިން ބުނާ ނޫން އެ ސޮފްޓްވެއަރއަކީ ބޭނުންކުރުމަށްވާނީ ކަމަށާއި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހޯދައިފައިވާ ސޮފްޓްވެއަރއަކީ އިންޓަރނެޓުން ސްޓޭންޑަރޑް ސޮފްޓްވެއަރއަކަށް ވީ ނަމަވެސް، އެފަދަ ސޮފްޓްވެއަރ އެއް ކަސްޓަމައިޒްކޮށް، އެއްވެސް ބަދަލެއް ނުގެނެސް، އިންސްޓޯލްކުރެވިގެން ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމަށް ބޭނުންކުރެވިދާނެކަމަށް މިފަދަ ގޮތްތަކުގެ ނުކުތާތައް ކަމަށާއި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހޯދައިފައިވާ ދެ ސޮފްޓްވެއަރއާ ގުޅިގެން ދައްކަމުގެ ފައިސާ ސޮފްޓްވެއަރ ލައިސަންސް ފީގެ ގޮތުގައި ދައްކާފައިވާ ފައިސާ ޓެކްސް ރޯޔަލްޓީއާއި، އަދި ފައިސާއާ ގުޅޭގޮތުން 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ގެ ދަށުން ޓެކްސް ކުރެވޭނެ ފައިސާއެއްކަމަށް މީރާގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވާތީ.

(ށ) އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން، ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވައިފައިވާ އިރުގައި، އޮބްޖެކްޝަނުގައި މީރާއިން ނިންމާފައިވާ އެންމެހައި ނިންމުންތަކަކީ އިޢުތިރާޒުކުރާ ކަމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، މިކަމުން މީރާއިން ބުނެފައިވާ، ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ބެލެހެއްޓުމުގެ އިދާރީ ޤާނޫނު) ގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިއުތިރާޒުކުރުމަށް ފުރުޞަތު، އެ އިއުތިރާޒާ ގުޅިގެން މީރާއިން ނިންމާ ނިންމުމުގެ ކުރިން އެ ފަރާތުން ހުށަހަޅައިގެން ކަމަށްވާތީ، އެސެސްމަންޓް ގޮތުން މީރާއިން އެޖެންޑާ ނިންމާފައިވާ ކަމުގެ ނުކުތާތައް ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލުގައި ބަހުސް ކުރެވިގެން ނުވާނެކަމަށް މީރާއަށް އިއުތިރާޒުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތައްކުރު ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލުގައި ބަލަނީ ދެފަރާތުން، އިއުތިރާޒުކުރުމުގެ މަރުޙަލާގެ ބާރުން ކަނޑަ މީރާއިން އެފަރާތުން އިއުތިރާޒު ނުކުރާ އަދި ދިފާޢަކަށް ބަހަނާ ނުކުރެވޭ އެއްޗަކަށް ބަލައިދިނުމަށް މީރާގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވާތީ.

(ހ) މިރާއިން އުނގޮވާލާފައިވާ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ގައިޑްލައިނާއި ޓެކްނިކަލް ސަރކިއުލަރ ޤާނޫނުގެދަށުން މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް ކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް، އެ ގައިޑްލައިނަކީ ވޯކިންގ ޕޭޕަރެއް ކަމަށާއި ޓެކްނިކަލް ހިދުމަތުގެ ބަދަލުގައި "ޕީސް ޓު ޓެކްނިކަލް ސަރކިއުލަރ" ނުވަތަ ޓެކްނިކަލް ހިދުމަތުގެ ދައުލާ ފައިސާއާ ގުޅޭގޮތުންކަމަށާއި، އެހެންކަމުން އެ ގައިޑްލައިންގެ މައްޗަށް ޤާނޫނީ ގުޅުން ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ނުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި ނުކުރެވުނު ކަމެއް ހުރިކަމަށް ނުދެކޭކަމަށް މިރާގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވާކަން.

ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަޒަރު

ޤާނޫނީ މިންގަނޑު އިޖްރާއަތުގެ ދަށުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް

މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދިފައިވާ ގޮތުގެ ގޮތުން ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލް (އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް) ގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، މައްސަލަ ބެލެހެއްޓުމާއި (މިރާ) ގެ ފަރާތުން ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދެފަރާތުން ހުށަހެޅި ލިޔެކިޔުންތަކާއި ބެލުމަށްފަހު، އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ފުރަތަމަކަމަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، "ކޮންމެ މީހެއްގެ މަދަނީ ޙައްޤުތަކާއި ވާޖިބުތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ނުވަތަ ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ތުހުމަތު މީހެއްގެ މައްޗަށް އުފުލުމުގައި، ޤާނޫނުން ޤާއިމުކުރެވިފައިވާ މިނިވަން އަދި އެއްފަރާތްކޮޅުނުލާ ކޯޓަކުން ނުވަތަ ޓްރައިބިއުނަލަކުން އާންމުކޮށް ހުޅުވާލެވިފައިވާ ޝަރީޢަތެއްގައި، އެއްފަރާތަކަށް ނުޖެހި އިންސާފުވެރިކޮށް ބައްލަވާ ޝަރީޢަތެއް ލިބިގަތުމުގެ ޙައްޤު ކޮންމެ މީހަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ." މިގޮތުން ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، ހުރިހާ ފަރާތްތަކަށް ޓްރައިބިއުނަލުގައި ބައްލަވާ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތުގެ ހުރިހާ މަރުޙަލާއެއްގައި ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުޞަތު ދަރަޖައިން ލިބިގެންވާކަން.

ދެވަނަކަމަކީ: އެއްވެސް ކަމެއްގައި މަޝްވަރާކުރުމަކީ ޤާނޫނީ ތަޙްޤީޤަކަށް ބޭނުންވާ ކަމަކަށްވާތީ، އެ މަޝްވަރާކުރުމަކީ ނިޔާ ހޯދުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާގޮތަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމެއް ނޫންކަމަށާއި، އެކަމުގެ މަޝްވަރާކުރުމަކީ ބަޔާންކުރެވިފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ބައްދަލުވުމާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 56 ވަނަ މާއްދާއިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤުތަކެއްކަން.

ތިންވަނަކަމަކީ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، "ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ދައްކާ ފައިސާއަކީ، އެއްވެސް ޓެކްސް އަހަރެއްގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅުމުން ނުވާ ފަރާތަކަށް ދައްކާފައިވާ، ނުވަތަ އެ ޓެކްސް އަހަރުގައި ދައްކަންޖެހިފައިވާ ފައިސާއެއްނަމަ، އެ ފައިސާ ދައްކާ ފަރާތުން މި މާއްދާގެ ދަށުން ޓެކްސް ދައްކަން ޖެހޭނެ ފައިސާއެވެ." މިފަދައިން ބަލާއިރު، އެ އަކުރުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި،

(1) ޕްރޮޕަޓީގެ ގޮތުން ބޭނުންކުރާ ޒަމީނާއި، ގެސްޓްހައުސް، އިމާރާތްތަކާއި އަދި އެހެނިހެން މުދާ ބޭނުންކުރުމުން ދައްކާ ފައިސާ ކުލި، ރޮޔަލްޓީ، މިފަދަ އެހެނިހެން ފައިސާ" މިފަދައިން ބަލާއިރު، ވަކި ބާވަތެއްގެ އެއްޗެހިތަކެއްގެ ވާހަކަ ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ނަމަވެސް، އެ މާއްދާގެ ދަށުން، ޓެކްސް ނަގާނީ ވަކި ހާއްސަ ބާވަތްތަކުގެ މުދަލަކުން އިސްތިސްނާކުރެވިފައިވާކަން އެނގެން ނެތީ، މިސާލެއް، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "އެހެނިހެން އެފަދަ ފައިސާ" ގެ ދަށުން ވިޔަފާރިއެއްގެ ޓެކްސް ނަގާކަށް ބެލެވިދާނެ، ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "އެހެނިހެން އެފަދަ ފައިސާ" ނިސްބަތްވަނީ މިފަދަ އިސްތިސްނާކުރެވިފައިވާ ވަކި ބާވަތެއްގެ މުދަލުގެ ފައިދާ ފައިސާއަށް އެނގޭކަމުގައި، އަދި އެއީ، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ޒަމީނާއި، ގެސްޓްހައުސް، އިމާރާތްތަކާއި..." ފަދަ މާއްދީ (tangible) މުދާ ބޭނުންކުރުމުން ދައްކާ ފައިސާ ކުލި، ރޮޔަލްޓީ، މިފަދަ އެހެނިހެން އެފަދަ މުދަލާގުޅޭ ފައިސާތަކަށް ސީދާގޮތުން އެނގެން އޮންނަ ހިނދު، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ މުދަލާއި ތަފާތު އިންޓެލެކްޗުއަލް އަދި އިންޓެންޖިބަލް މުދަލުގެ ޕްރޮޕަޓީއެއްގެ ނިސްބަތުން އެއްވެސް ޓެކްސް ދެއްކޭނެކަމަށް ވާހަކަ އެނގެން ނެތެވެ.

ހަތަރުވަނަކަމަކީ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައި، އެ މާއްދާގައި ތަޢާރުފުކޮށްފައިވަނީ، "ޕްރޮޕަޓީގެ ގޮތުން ބޭނުންކުރާ ޒަމީނާއި، ގެސްޓްހައުސް، އިމާރާތްތަކާއި، އަދި އެހެނިހެން މުދާ ބޭނުންކުރުމުން ދައްކާ ފައިސާ ކުލި، ރޮޔަލްޓީ، އަދި އެހެނިހެން އެފަދަ ފައިސާ...." މިފަދައިން ބަލާއިރު، އެ މާއްދާގައި ތަޢާރުފުކޮށްފައިވާ "އެހެނިހެން ފައިސާ" މާނަކުރުމުގައި ރިއާޔަތްކުރަންޖެހޭނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (މާނަކުރުމުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް ބަލާއިރު، މިގޮތުން އެ ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، ވަކި ބައެއްގެ ތަފާތު މިފަދަ ވަކި އެއްޗެހީގެ ތަފާތު ކޮންމެ ބާވަތެއް ބަޔާންކުރުމަށްފަހު އޭގެ ޖިންސުން އާއްމު ބަސްތަކުން އެފަދަ އާއްމު ބަހަކުން މިފަދަ އެއްޗެހިތަކުން ޤާނޫނުގައި ހަވާލާދީފައިވާގޮތުން ބެލުމުގައި، އެ އާއްމު ހަވާލާދިނުން އެކަށައަޅާފައި އެ ކަމަކާ ގުޅިގެން ހިނގާ އެއްޗެހި ހިމެނޭ ގޮތަށް ކިޔައިދެވޭ

އިސްތިއުނާފު ބަލާފައިވާ، ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "އެކްސްޕޯޓް ގުޑް" ބަޔާންކުރެވޭނީ، އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، "ޕްރޮޑަކްޓް، ސަރވިސް، އިންޓެލެކްޗުއަލް ޕްރޮޕަޓީ" އާ އެއްގޮތަށް ވެގެންވާ ތަކެތީގެ މައްސަލައެއްކަމުގައި، މި މައްސަލަ ބަލާފައިވަނީ ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، އެއްވެސް ޓެކްސް އަދަދުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅުއްވުން ނުގެންނާ މިޒާތުން ދައްކާފައިވާ ނުވަތަ ދައްކަން ޖެހިފައިވާ ފައިސާއެއްކަމުގައި ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ 6 (ހައެއް) ކެޓަގަރީ ނުވަތަ ބާވަތްތަކުގައިވާ ކަމާއި، އެހެންނަމަވެސް، މި މައްސަލައިގާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފައިސާ ބަލާފައިވަނީ، އިންޓެލެކްޗުއަލް ޕްރޮޕަޓީ އަދި އެއާ ގުޅުންހުރި ޚިދުމަތްތަކަކަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ވިސްނުމަކަށް އެކަށީގެން އަމަލުކުރަމުންދާއިރު މިފަދަ ޚިދުމަތްތަކެއް އެއްވެސް ހިލަފަށް ޚިދުމަތްތަކެއް ބޭނުންކުރެވޭ އެހެން ކަމެއް، އަދި މިފަދަ ބަލާފައިވާ ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޕްރޮޑަކްޓް، ސަރވިސް، އިންޓެލެކްޗުއަލް ޕްރޮޕަޓީ ނުވަތަ އެއާ އެއްގޮތަށް ވެގެންވާ ތަކެތީގެ މައްސަލަ ބޭނުންކުރެވޭ އެހެން ނުކުރެވޭނެ.

ފަސްވަނަކަމަށް: ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 3 ގެ ދަށުން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ނެގޭނީ "ކޮމްޕިއުޓަރ ސޮފްޓްވެއަރ ބޭނުންކުރުމަށް" ދައްކާފައިވާ ފައިސާއަށްކަމަށް ބުނެފައިވުމުން، އެޕީލަންޓް ގެނެސްފައިވާ ސޮފްޓްވެއަރ އަކީ އޮޕެރާ ދަ ސޮފްޓް، ބޭސްލައިން، ރިޒަރވޭޝަން ސިސްޓަމް ދެ ސޮފްޓްވެއަރ ކޮމްޕެނީއެއް، އަދި މި ކޮމްޕިއުޓަރ ސޮފްޓްވެއަރ ބޭނުންކުރުމަށް ހިފައިވާ ޚިދުމަތްތަކެއް ނޫން ކަމާއި، މިއީ ކޮމްޕިއުޓަރ ސޮފްޓްވެއަރ ގެތެރޭގައި ހަރުވާފައިވާ ޚިދުމަތްތަކެއް އެހެނީކަމާއި، މިކަމުގައި ސޮފްޓްވެއަރ އަކީ ކަސްޓަމައިޒް ނުކުރާ ބޭނުންކުރުމުގެ ސޮފްޓްވެއަރ އެއް ނޫންކަމުގައި މާނައިން ބުނެފައިވާ މާނައިން ނުވަތަ ބޭސްލައިން ސިސްޓަމްތަކުން ނަގާ އެބޭނުމަށް ބޭނުންވާ އެއްވެސް ހާރޑްވެއަރ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅައިފައިވާކަން.

ހަވަނަކަމަށް: ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (މުއާމަލާތުގެ ހަރަކާތް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ވަނީ، "ޤާނޫނުގެ މުއާމަލާތުގައި، އެ ޤާނޫނުގެ އެކިތަކާއި މަޝްވަރާ، ނުވަތަ އެ ޤާނޫނުން ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާ އަގުޖެހިފައި ހުށަހަޅަންޖެހޭ ޤާނޫނު މުއާމަލާތު އިސްތިސްނާކޮށްފައިވާ. އަދި އެ ޤާނޫނުގެ މަޝްވަރާތައް ހުށަހަޅަންޖެހޭގޮތް އެ ޤާނޫނު މުއާމަލާތުގެ ނަމާއެކު." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި، ބަލާއިރު މާއްދާގެ ހަމަތަކަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރު މުއާމަލާތުގައި، ޤާނޫނު އެކިތަކާ

މަދުބަދަލް ނުވަތަ އެ ޤާނޫނުތަކުން ހާސިލުކުރަން ބޭނުންވާ އަމާޒުތައް ހާސިލުވާނޭ ގޮތަކަށް ބެލިނަމަވެސް، އިންޖަންކްޝަން ޝަރުތު އަދި އެއާ ގުޅުންހުރި ޕްރޮޕަޓީތަކަށް ދަތިކުރުމާ ފައިސާއަކީ، އެ ނަންބަރުގައި ބައްލަވާފައިވާ ޕްރޮޕަޓީ، ފެސިލިޓީ، ރިކުއިޒިޝަން ނުވަތަ އެއާ އެއްވަރަކަށްބެލެވޭ ތަރުތީބުތަކަށް ހުރަސް އެޅޭކަށް ނުވާނެ، އަދި މި ނަންބަރުގައި ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ބެލެވޭ ކުރިއަށް ޕާޓީ ދޭ ބެލެހެއްޓުމުގެ ހަރުދަނާ ހިދުމަތް ތަރުތީބު ކަނޑައަޅާ (dedicate) ޕްރޮޕަޓީ ތަރުތީބު، ލިޔަންބަރު އެކަލަވާލާފައިވާ މަދުބަދަލު ނުވަތަ ހާސިލުކުރަންވީ އަމާޒަކީ، އެ ނަންބަރުގެ ދަށުން ބާރުއަޅުއްވާފައިވަނީ ލީގަލް ޤާނޫނީ އުސޫލުތައް ހާސިލުނުވާނެ ކަމެއް، އެހެން ނަމަވެސް، އެ ނަންބަރަށް ބެލުމުން ލިބިގެންވާ ޓެކްސް ނަގުން އަމާޒުކުރާ ކަންތައްތަކުގައި އެ ނަންބަރުގައި ހިމެނޭ ފަދަ ބެލެހެއްޓުމުގެ ހަރުދަނާކަމާއި ހުރިހާ ފެސިލިޓީ، އެ ނަންބަރުގައި ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ އިބާރާތަށް ބެލުމުން، ޕަބްލިކް ސެކްޓަރުގައި އިންޖަކްޝަން ބަދަލުކުރުމަށް އަދި އިންޖަކްޝަން ސަޕޯޓްކުރާ ޕްރޮޕަޓީއަށް ނުހިމެނޭނެކަން.

ހަތަރުވަނަކަމަކީ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (މާލިއްޔަތުގެ ހަރަދުތައް ބަލަހައްޓާ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ބަލާއިރު، "ބަޖެޓް، ނުވަތަ އިސްރާފް، ނުވަތަ ޖުމްލަ ބާރުބޮޑު ބަޖެޓްގެ ހަރަދުތައް، ކުރީން ވަކި މާލީ ހާލަތަކަށް ގެނެވޭ، އެ ތަފާތު މާލީ ސިޔާސަތުތަކާއި ގުޅޭ ނުވަތަ އެގޮތަށް ހިނގާ ކަންތައްތަކުގެ ތަފާތު މަސައްކަތްތަކަށް ހަދާ ބަޖެޓް ބަލަހައްޓާ" ބަޖެޓްގެ ޚަރަދުތަކުގެ މަސައްކަތް ބަލަހައްޓާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ސިޔާސީ ފަރާތް ޓެކްސް ދެއްކުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ހިމެނޭ ބަޔަކު، އަމިއްލަ ބަޔަކު ނުވަތަ ޓެކްސް ކަނޑައަޅައިދޭ ފަރާތެއް ތަރުތީބުވާ ފަރާތަކުން ފޯރުކޮށްދޭ އެއްގޮތް ގުޅިފައިވާ ތަރުތީބު ނުވަތަ ޚިދުމަތް" މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ، މާލިއްޔަތުގެ ހަރަދުތައް ބަލަހައްޓާ ޤާނޫނާ ބެހޭގޮތުން، ސިޔާސީ ފަރާތް ޓެކްސް ދެއްކުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) އިބާރާތުގައިވާ ބަޔާނާ މާނަކުރުމުގައި، ޓެކްސް ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް އިންސާފުން ގުޅިގެން ނުވާ ޙާލަތު ތަފާތުކުރެވޭ ކަމަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ފަސްވަނަކަމަކީ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ސިޔާސީ ފަރާތް ޓެކްސް ދެއްކުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅުއްވާ މުއައްސަސާތަކާ ގުޅޭ ޕްރޮޕަޓީތަކާއި ގުޅިގެން ވިޔަފާރިކުރާ ޓެކްސް ދައްކަން ޖެހުމަށް ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދަކީ، އެ މާއްދާ އުސޫލުތައް ވަކިން ކުރެވެން އަދި ސަރުކާރު އެހީތެރިކަން ޚާއްޞަކުރައްވާފައިވާ، 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވަކި ބެލެހެއްޓުމުގެ ޕްރޮޕަޓީތަކާއި ސިޔާސީ ކަމުގައިވާ ފަރާތުން، ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދަކީ ރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ ވިޔަފާރި ކުރާ އެންމެހައި ޕްރޮޕަޓީތަކާ ގުޅިގެން ވިޔަފާރިކުރާ ސިޔާސީ ފަރާތްތަކުން ޓެކްސް ދައްކާ ވަކިން ސަރުކާރު އެހީވެދޭނެކަން.

ނުވަވަނަ ކަމަކީ: އިންޓަކަންޕެނީ ސަރވިސް އަދި އެއާ ގުޅުންހުރި ޓްރާންސެކްޝަނާ ގުޅޭގޮތުން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ސަބަބަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ގައި ބަޔާންކުރާ "ޓެކްނިކަލް ހިދުމަތެއްކަމަށް" މީރާއިން ބުނިނަމަވެސް، ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ ޤާނޫނުގައި "ޓެކްނިކަލް ސަރވިސް" މާނަކޮށްދީފައި ނުވާ ކަމަށާއި، އެ މާއްދާގައި މި ތަފުސީލު ގެނެސްފައިވަނީ "ހިންގުމުގެ ޚިދުމަތް، [illegible] ޚިދުމަތް، ނުވަތަ ޓެކްނިކަލް ޚިދުމަތް ދީ ހިދުމަތަކަށް ދައްކާ ފައިސާ، އަދި މަޝްވަރާދީއްކަން ބިލް އެބަރީއްޔާކަން ނުވާ އެންމެހާ ފީ ނުވަތަ ކޮންސަލްޓޭޝަން" ކަމަށް އެންމެ ހިނދު، މި އިބާރާތް ބޭނުންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ބެލުމުން، އެއްވެސް އޮތްމެ ހިސާބެއް "ޓެކްނިކަލް ހިދުމަތް" މިގޮތުގެ އިސްތިސްނާތަކަކީ އިންސާނާކަށް ދީ ހިދުމަތަކަށް ދީ އުޅުއްވަކަން ސާފުވާކަން.

ދިހަވަނަ ކަމަކީ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (މަސައްކަތުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް "މަޢުލޫމާތު ބޭނުންކުރެވޭ އެއްބަސްވުން، ... އެ ޤާނޫނު ފާސްކުރުމުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ގެންނަވަމުން މަޢުލޫމާތު ބޭނުންކުރެވޭ ގޮތްތަކާއި، އެ މަޢުލޫމާތު ދިރާސާކުރުމުގެ ގޮތްތަކާއި ބެހޭގޮތުން، އެ މަޢުލޫމާތު ދިރާސާކުރުމުގައި އާދަޔާކުރުވޭނެ ބޭރުގެ މުތަޚައްސިސުން، އެ ބައެއް ނުވަތަ އިޤްތިސާދީ ނުވަތަ ޓެކްނިކަލް ބައެއް "ހިންގުމުގެ ބޭނުން، އަދިއްޔަ ބޭނުން، ނުވަތަ ޓެކްނިކަލް ބޭނުންތަކާ ހިދުމަތް" މި އިބާރާތް މަޢުލޫމާތުގެ ފައިދާއިން ކަމުގައި މީރާއިން ބޭނުންކުރުމަށް ބަލާފައިވާ ގޮތް ސާފުވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ހާލަތްތައް ބަޔާންކޮށްދީފައިވުމާއި، މި މާއްދާގެ މަޢުލޫމާތު މީރާއިން ބޭނުންކުރާ ފޯމު ދައިރާއެއްގައި ޓެކްސް ނެގުމަށް ބޭނުންކުރާ "catch all" މާއްދާއެއް ނޫންކަމާއި، މިދެ އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަކި ބާވަތްތަކުގެ މުޢާމަލާތްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ރައްޔިތުންގެ ވަޒަންފުޅުފައިނުވާ ފުރުޞަތަށް ދައްކާ ފައިސާއާ ގުޅޭގޮތުން ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސްއެއްކަން އެނގެން އޮންނަކަން.

އެގާރަވަނަ ކަމަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 70 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުން، "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނު ހެދުމުގެ އިޚްތިޔާރު ބާރު ލިބިގެންވަނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށެވެ." އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 97 ވަނަ މާއްދާގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައިވާ ޤާނޫނެއްގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މެނުވީ ޓެކްސް ނެގޭ ފައިސާ ޚަރަދުކުރެވޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވުމާއި، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ "ދައުލަތުގެ މުދަލާއި ފައިސާ ހަރަދުކުރެވޭނީ ހަމައެކަނި." އަދި

ހަމައެކަނިވެ، މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ވަނީ، "ދައުލަތަށް އަދާކުރަންޖެހޭ ކޮންމެ އެއްވެސް ޓެކްސެއް ނުވަތަ އެނޫންވެސް އެއްޗެއް ނެގުން." މިފަދައިންނަމަވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުދަލަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ޤާނޫނުއެއްގައި ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ނެގޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުދަލަކަށް އެފަދަ ޓެކްސް ނެގުމުގެ ބާރު ދިނުމަށް ލިބިގެން ނުވާނެކަމާއި، ޤާނޫނުއެއްގެ މާއްދާއެއްގައި ކަނޑައެޅި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޓެކްސް ނަގަން އުޅޭ މުދަލަކީ 'ޑިވިޑެންޑް' ކަމުގައިވާ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ގޮތުން ވަކިކަމުގައިވާ ޖަނަވަރީގެ ބޭރުން ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް އުސޫލަކުގައި ބެލުމުގެ އިސްލާމީ އުޞޫލެއް.

ތިންވަނަކަމަކީ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (މާލިއްޔަތުގެ ހަމައެއް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދައިން، ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) މާނަކުރުމުގައި، އެ މާއްދާ ޕާޓްނަރޝިޕްއާއި ގުޅޭ ގޮތުގެ "ކޮންސޮލިޑޭޓެޑް" އަށް ބަލައިގެން ކަމުގައި، މިފަދައިން ބަލައިގެން، އެ މާއްދާގައި ވިޔަފާރީގެ ގޮތުން ބަޔާންކުރާ "ޕާޓްނަރޝިޕް" ގޮތުގެ އިލެކްޓްރޯނިކް އުސޫލުން އެއްވެސް މުޢާމަލާތް" މި ޕާޓްނަރޝިޕް ޙިއްސާދާރުންގެ މުޢާމަލާތުގެ ގޮތުގައި ބަލާފައިވާ ކަމަށާއި، އެ ޕާޓްނަރޝިޕްގައި އެ ޙިއްސާދާރުންގެ މުޢާމަލާތްތަކުގެ އެއްބަސްވުމަށް (ޕާޓްނަރޝިޕް) މުޢާމަލާތްކުރެވިފައިވާތީ، އެ މާއްދާގައި "....ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ދައުލަތަށް ފައިދާ، ކޮންމެ ގޮތަކަށް އެއްވެސް ފައިދާ" މި ބަލާފައި ޙިއްސާދާރުންނަށް އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެ މުޢާމަލާތު ދައްކާ ފައިދާ ނުވަތަ "ކޮންސޮލިޑޭޓެޑް" އަށް ބަލާނެ ކަމަށް.

ހަތަރުވަނަކަމަކީ: ޓެކްސް އޮޑިޓް ޓްރައިބިއުނަލްގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނެގުމުގެ އިދާރީ ޤާނޫނު) ގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިޢުތިރާޟުކުރުމަށް، އެ އިޢުތިރާޟާއެކު ހުށަހަޅަން ނިންމާފައިވާ އެފަދަ ކަމެއް ހުށަހަޅަން ކަމަށްވާތީ، އެސެސްމަންޓުގެ ގޮތުން ހުށަހަޅާ ޢައިބުގައި ނިންމާފައިވާ ކަންތައްތަކާއި ޓެކްސް އޮޑިޓް ޓްރައިބިއުނަލްގައި ބަލާ ކަމުގެ ގޮތުން ނިޔާވެގެން ކަމަށް ހުށަހަޅާ އިޢުތިރާޟުކުރުމުގެ މުއްދަތުގައި ނިޔާކަމާ ބެހޭ ކަމެއް ޓެކްސް އޮޑިޓް ޓްރައިބިއުނަލްގައި ވާހަކަ ދެއްކުމަށް، އިޢުތިރާޟުކުރުމުގެ މަރުޙަލާގެ ބާރުން ކުރީ ހުށަހެޅުން އެވަރާއި އިޢުތިރާޟުނުކުރާ އަދާކުރެވޭކަމަށް ބަލާނީ އެއްވެސް ދައުރުގައި ޝަރުޢީ ކޮންޓްރެކްޓުގައި ހުށަހެޅުން ބެލެހެއްޓުމުގައި އެކަށަވަރު ނުކުރާ ގައި މިކަމަށް ދިއްކޮށްކަންފައިވާކަމަށް.

ފަސްވަނަކަމަކީ: އިޢުތިރާޟު މަރުޙަލާގައި އިޢުތިރާޟުކުރުމަށް ނުވާ ނުކުރާކަމަކީ ޓެކްސް އޮޑިޓް ޓްރައިބިއުނަލްގައި ނިޔާކުރަން މައްސަލައަކާ ހަމަ ހުށަހަޅާ ބާއްވަންޖެހޭ، ގޮތުގައި ނަންބަރު 2012/R-25 (ޓެކްސް އޮޑިޓް ޓްރައިބިއުނަލްގެ

ގަވާއިދު) ގެ 6 ވަނަ ނަންބަރުގައި ޓްރައިބިއުނަލްގެ އިލްތިބާސް ބައްލަން ކޯޓަށް ފައިލުކުރާހިނދު އެ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "މީރާއިން ނިންމި ނިންމުމަކާ މެދު ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން އިޢުތިރާޟުކޮށް މީރާއަށް ހުށަހެޅުމުން މީރާއިން ނިންމި ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ، އެކަމުގެ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއް ބެލުން" ކަމަށް ބައްލަންކޯޓުގައި އޮތުމުންނާއި، އަދި އެ މާއްދާގެ (ށ) ގައި "ޓެކްސް ޓްރައިބިއުނަލް ނުވަތަ އެހެންވެސް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ދަށުން ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލުން ބެލުމަށް ކަނޑައަޅާ މައްސަލައެއް ބެލުން" ކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވާއިރު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން ޤާނޫނު) ގެ 54 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި "ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލައެއް ބެލުމަށްޓަކައި ދިމާވާ ހާލަތްތަކުގައި، ހިނގާފައި ހުރިގޮތާއި، ހެކިތަކާއި، ޤާނޫނީ ޙާލަތުގައި، އަދި މިފަދަ ކަންތައްތަކުގެ މައްސަލައެއްގެ ޙަޤީޤަތް ހޯދާ ކަނޑައެޅުމަށް ޓެކްސްއާ ގުޅޭ ޤަވާއިދުތަކާއި ބޭނުންކުރާ ގޮތް ޓްރައިބިއުނަލަށް ކަނޑައެޅިދާނެ" އެވެ. ޓްރައިބިއުނަލްގެ މައްސަލަ ނިންމާއިރު، މީރާއިން ކޮށްފައިވާ އެހެން ގޮތްތަކުގެ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ދާއިރާގައި ބަލައިނުލާ ނިންމާގޮތުގެ އިލްތިބާސް ވަކިން ފާހަގަކުރެވޭ ކަމެއް، މީރާގެ އިޖުތިހާދުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ނުވަތަ ޓްރައިބިއުނަލްގެ އިސްތިއުނާފުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ދަށުވެގެން ޓްރައިބިއުނަލްގެ އިލްތިބާސް ނެތި މައްސަލައެއް ބެލުން ދެކޭ ޓެކްސް ޤާނޫނު ނުވަތަ އަސާސީ ޤާނޫނުގައި ނަޒަރީ ގޮތުން ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާކަމަށާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނެއް ނުވަތަ ނިންމުމެއް އަސާސީ ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާ ހާލަތުގައި ބާޠިލުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވާކަމަށާއި، އަދި 145 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ސުޕްރީމް ކޯޓަކީ މައްސަލަތަކުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާ ނިންމުމަކީ އެންމެ ފަހުގެ ނިންމުން ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ހުރުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/27 ޝަރުޢީ މައްސަލައިގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން 7 ވަނަ ނުކުތާގެ (ށ) ގައި "... އަދި އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ ޙައްޤަކީ ބިނާވެގެންވާ ... ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓަކުން ޙުކުމްކުރުމުގެ ދާއިރާ ބެލުމާއި ގުޅިގެން އެ ހުކުމެއް އެ ދާއިރާއެއް، އިސްތިއުނާފު ކޯޓަކުން ޙުކުމްކުރުމުގެ ފުރުޞަތުލިބޭ ހުކުމްކޮށްދިނުމަށް ކަމާއި، އެހެން އިސްތިއުނާފުގެ މައިގަނޑު މަޤްޞަދަކީ ... ދަރަޖަތަކުގެ ކޯޓަކުން ޙުކުމްކުރުމަށް ނުކުތާތައް އެ ހުށަހެޅުން ވަކިން ބިނާވެފައިވާކަމަށް، އެހެން އިސްތިއުނާފު ކޯޓަށް އެދުން ޙުކުމްކުރުން ތަފާސީލު ކުރުމާއި، އަދި ދަރަޖަތަކުގެ ދަށުން ކަމެއް ހުށަހެޅުމާއި ނަތީޖާ ދަރަޖަތަކުން ކަމެއް ޙުކުމްކުރައިދިނުމާއި، ޝަރުޢީ ޙުކުމްކުރުމުގެ ދައްކާކަށް އެއް ދާއިރާގެ ކޮށް ޙުކުމްކުރުން" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްދީފައި ވުމުން ދަރަޖަތަކުގެ ދަރަޖައިގެ ތަނުން ކަމަށް ނަޒަރުކޮށް، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ބަޔާންކުރައްވާ ފޮތުގަބޫލު ހަވާލާދީ ބަލާކަށް ވާކަމަށާއި، ދިވެހި އިޖުތިހާދީ މަރުޙަލާ ނިންމާ، އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކާ ގުޅޭގޮތުން، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެ ފާހަގަކުރެއްވި ބަޔާނާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކުރުން ނުވާނެކަމަށާއި،

މިގޮތުން މިޝާއިން ކޮންފިއުޒް އޭޖެންޓުގެ ހިދުމަތް ކަމެއް ހަނދާން ނެތިގެން، ނުވަތަ މިޝާގައި އިއްތިފާޤުކުރި ދިން، ނުނިކުމި ނުކުތާތައް އެއް ނަމަ، އެކަމުގެ ދަށުގައި ތަރުޖަމާކުރަންވާ ކަމަކީ ފާހަގަކުރެވޭ، އެ ނުކުތާތަކަކީ ޓެކްސް އަޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ އިޚްތިޔާރުގައި ހިމެނޭ އަދި ޓްރައިބިއުނަލްގައި ބެލޭނެ ނުކުތާތަކެއް ކަމަށް އަންގާނެ.

ވަކިކޮށްދަކުވަޔާ: މަދަނީ ޝަރީޢަތުގެ މަސައްކަތުގައި، މައްސަލަތަށް ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ ނުވަތަ (onus probandi) އުފުލަންޖެހޭނީ އެ މައްސަލައެއް ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ނުވަތަ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ސާބިތުކުރަންޖެހޭ ގޮތުގައި، ހުށަހެޅުމުގައި މިވާ މައްސަލައާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އުފުލާފައިވާ ދައުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ދިފާޢުތަކާއި މައްސަލައިގެ ޙަޤީޤަތްތަކުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާ އެކަމާ ގުޅޭ ބަޔާނާއި ޤާނޫނުގައި ވާގޮތަށް ބަލާނެއެވެ.

ނަސްރުالله ޢަލީފޯގެ ނަޒަރުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް

މި މައްސަލަ ބެލި ބެންޗުގެ މެމްބަރުން، ފާޠިމާ މިނާޒާ އިބްރާހީމްގެ ނަޒަރުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތަކުގެ އިތުރުން، މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރަމުން އެދިފައިވާ ޓެކްސް ޑިމާންޑް ނޯޓިސް (އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް) ގެ ފަރާތުން ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކާއި، ދެއްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލަ ބަލައިދީ (މީރާ) ގެ ފަރާތުން ދެއްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ދެފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލައި، އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ބަލައިލުމުން، އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ފުރަތަމަކަމަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 97 ވަނަ މާއްދާގައި "ޙައްޤުތަކުގެ މަސްދަރަކީ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާއި ފިޤްހީ ޤަވާޢިދުތަކެވެ" ބުނާ ފަދައިން އަދި އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައި "ދައުލަތަށް އުފައްދާފައިވާ ޙައްޤު އެއްވެސް ޤާނޫނަކުން ނުވަތަ އެއްވެސް އިދާރާއަކުން ނަގާނުލެވޭނެ" ކަމަށް، ޙައްޤުތަކުގެ މަސްދަރަށް ބަލާއިރު ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާއި ދެމެހެއްޓޭނީ ޓެކްސް އެޅުމަށް ކަމުގައި ވާއިރު، މިޤާއިދު ވަކި ގޮތަކަށް ފަހިކުރާނެ ގޮތެއް ނުވާ ކަމާއި، ޓެކްސް ނަގާނީ އަސާސީ ޤާނޫނަކުން އެކަށައަޅާފައިވާ ގޮތަށް ކަމާއި، އިންޓަރނޭޝަނަލް އަދި އިންޓަރނޭޝަނަލް ގޮތުން ހުރި ޓްރީޓީތަކާއި ގުޅޭ ޓެކްސް ދައުލަތުގެ ވައިސާއާއި ކަތްލެއްވުން، މިދާއިރާގެ ކަނޑައެޅިގެންދާ ގޮތުގެ ބަހަނާއެއް ކަމަކީ އިންތަހާ ސަގާފީ ހިސާބެއް ހިޔާލު މި މައްސަލައިގެ ހުކުމް ތިރީގެ ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ބަލައިލުމުން، އިންޓަރނޭޝަނަލް އަދި އިންޓަރނޭޝަނަލް ޓްރީޓީތަކުގެ ދަށުން ދައުލަތް ވަކި ސާބިތު

ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހުނީ އެ ފައިސާއަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ނިސްބަތްވާ ފައިސާއަކަށްވާތީވެ، ނުވަތަ އެއީ އެ އަކުރުގެ (4) ވަނަ ނަންބަރަށް ނިސްބަތްވާ ފައިސާއަކަށްވާތީވެ މިޔާއަށް ކަނޑައެޅި ބަޔާންކޮށްދެވިފައި ނުވާކަމާއި، މިގޮތުން މިޔާގެ ޖަވާބު ފޮތުގެ 5.16 ގައި "....އިންޓަކަނެކްޝަން ޗާޖުތަކާ ގުޅިގެން ދައްކާފައިވާ ފައިސާއަކީ، ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) އާއި ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ގެ ދަށުން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަމުން ޗާޖުކުރާ ފައިސާއެއް" ކަމަށް މިޔާއިން ބުނެފައިވާކަމާއި، މިޔާގެ 1 ވަނަ ބަޔާނުގެ 4.1 ގައި އިންޓަކަނެކްޝަން ދައްކާ ފައިސާއަކީ އިންޓަނޭޝަނަލް ބޭންޑްވިޑްތް ބޭނުންކުރުމަށް ދައްކާ ފައިސާއެއްކަމުގައި މިޔާއިން ދެކޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، މިޔާއިން ޓެކްސް ނަގާ ޤާނޫނީ އަސާސް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ސާފުކޮށްދީފައި ފުރިހަމަ އެގޮތަށް ނުވާކަމަށް.

ދެވަނަކަމަކީ: ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު TAT-CA-W/2017/005 މައްސަލައިގާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ގައި ހިމެނެނީ ހަމައެކަނި މާއްދީ މުދާކަން ނިންމާފައިވާ ކަމާއި، އެހެންކަމުން، އެ ނިންމުން މަތީ މަރުޙަލާގެ ކޯޓަކުން ބަދަލު ނުކުރާހާ ހިނދަކު، ޓްރައިބިއުނަލްގެ ހުކުމާ މައްސަލަތަކުގައި އެ މިންގަނޑު ގެންގުޅުމަކީ، އިންސާފުގެ ހަމައިން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއްކަން.

ތިންވަނަކަމަކީ: އިންޓަކަނެކްޝަން އަދި އިންޓަކަނެކްޝަން ދެމުންދާ ޓްރާންސްޕޯޓަކަށް ވިތްހޯލްޑިންގ ދައްކަންޖެހޭކަމަށް މިޔާއިން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ގެ ދަށުން ކަމަށްވާނަމަ، އެ މާއްދާގެ ނައްސަށް ބަލާއިރު، އެ މާއްދާގައި، "ރޮޔަލްޓީ ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްގު ދައްކާ ފައިސާއަކީ، އެއްވެސް ޓެކްސް އަހަރެއްގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅެމުން ނުދާ ފަރާތަކުން ދައްކާފައިވާ، ނުވަތަ އެ ޓެކްސް އަހަރުގައި ދައްކަންޖެހިފައިވާ ފައިސާއެއްކަމަށް، އެފައިސާ ދައްކާ ފަރާތުން މި މާއްދާގެ ދަށުން ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭނެ" ކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވާއިރު، އެ މާއްދާގެ (4) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި "ހިންގުމުގެ ޙައްގު، އަދި އެހެން ޙައްގު، ނުވަތަ ޓެކްނިކަލް ޙައްގު ދީ ހުރިހާ ދައްކާ ފައިސާ، އަދި ވަޒީފާއަކަށް ލިބޭ އާމްދަނީއަކަށް ނުވާ އެންމެހާ ފީ ނުވަތަ ކޮމިޝަނެއް" ކަމުގައިވާއިރު، އެ މާއްދާގެ ދަށުން ޓެކްސް ނެގޭނީ އެ ދައްކާ ފައިސާ، ނުވަތަ ފީ ނުވަތަ ކޮމިޝަނާއި ހިންގުމުގެ ޙައްގު، ނުވަތަ އެހެން ޙައްގު ނުވަތަ ޓެކްނިކަލް ޙައްގު ދީ ފައިސާ ދައްކާފައިވާ ފަރާތެއް، އެއީ ވަޒީފާއަކަށް ލިބޭ އާމްދަނީ (ސެލަރީ) އަކަށް ނުވާ ޙައްގު ދީފި ފައިސާއެއްކަމުގައި ވާނަމަ ކަން އެނގޭކަން.

ހަވާލުދެވިފައިވަނީ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) އާއި އެކްސްޕޯޓް
ޓޫރިސްޓް ޤާނޫނުތަކަށް ނަޒަރުކުރާއިރު، ހިންގުމުގެ ގޮތުން ދީ ހިދުމަތް، އަދި އެހެން ގޮތުން ދީ ހިދުމަތް، ނުވަތަ ޓޫރިސްޓުން ގޮތުން
ދީ ހިދުމަތް މަސައްކަތްތަކަށް ނަގާނެތީ، އެކަންކަމުގެ ޤާނޫނާ މަސައްކަތުގައި ބަލަންޖެހޭ ހަމަތަކާ ޤާނޫނު ނަންބަރު
4/2011 (މަސައްކަތުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)
އާއި (ށ) ގެ ދަށުގައި، "ޓޫރިސްޓް ސަރވިސް" މަސައްކަތްތަކުގެ، ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ
މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ގެ ނަށްސަތޮ ރިޕޯޓްކުރަންޖެހޭ ކަމާއި، އެ ނަންބަރުގައި "ވަޒީފާއަށް ލިބޭ އާމްދަނީ ދަކަނ ނުވާ"
ފައިސާއާ އެއްގޮތަށް، އެއީ މުސާރައަށް ދީފައި ހުރި މަސައްކަތުން ލިބޭ ފައިސާ އިސްތިސްނާ ކުރުން ކަން ޢަމަލު ހިނދު، އެ
ނަންބަރުގައި ދެން ހިމެނި އިނސާނުގެ ޚިދުމަތާއި ހިދުމަތް ދެއިން އެ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން ޚިދުމަތާއި
ދިނުމުން އެމްޕްލޯއީއަކަށް ނުވާ ގޮތަށް ލިބޭ ފައިސާކަން އެނގޭކަމާއި، މިގޮ ދެކެވުން، ހުރުހުރި 2 ވަނަ ބައްޔާގެ
2.3 ގައި އިސްތިފާދާކުރުމަށް މަސައްކަތްތަކުގައި ބައިވެރިވުމަށްފަހު ގޮތަށް މަސައްކަތްތަކުގެ ގޮތުން ރިޕޯޓްކުރަންވާނެ ކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައި ވިދާޅުވެ، އެގޮތަށް މަސައްކަތުގެ ހުރިހާ ވައްތަރުގެ ނަގާނެތީ، ނަމަވެސް މިގޮތަށް ވަކިވަކިކަމަށް ޓެކްސްގެ ނިޒާމު
ބަރާބަރުކުރާ ޕްރޮފެޝަނަލް މުސާރަދޭކަމުގައި މަސައްކަތުގެ ގޮތުން ވަކިވަކިކަމަށް ކަމާއި، މިގޮތުން، އިންޑިއާގެ ނިއުޑެލްހީގެ
ހައިކޯޓުން (2008) ގެ ކޮމިޝަނަރ އޮފް އިންކަމް ޓެކްސް އާއި ބާރުތީ ސެލިއުލަރ ލިމިޓެޑްގެ ކޭސްއަށްގައި
އިންޑިވިޖުއަލް ސަރވިސްގެ ޓޫރިސްޓް ސަރވިސްގައި ޓެކްސް ނަގަނީ، އަދި އެއީ ޓެކްނިކަލް ސަރވިސްގެ ގޮތުގައި
ސަރވިސްގައި ނަގަނީ، އަދި އެއީ ޓެކްނިކަލް ހިދުމަތެއްގައި ނަގަނީ، "ޓޫރިސްޓް ސަރވިސް" މަސައްކަތްތަކުގެ އެ ދީ
ވަކިވަކި މާނަ ވަނީ ބޭނުމުގެ ބަޔަކުގައި، ބަޔާންކުރެވި ދީ ވަކިވަކި އެކަމުގައި ހިމެނެން ނިކަމެތި މަސައްކަތްކުރާއިރު، މެޝިނަރީގެ
ސަރވިސް (ހިންގުމުގެ ގޮތުން ދީ ހިދުމަތް) އަދި ކޮންސަލްޓިންސީ ސަރވިސް (އަދިއެހެން ގޮތުން ދީ ހިދުމަތް) އަކީ އިންސާނުން
ފޯރުކޮށްދޭން ދީ ހިދުމަތްތަކެއް ކަމުން، ޓޫރިސްޓް ސަރވިސް މަސައްކަތްތަކާއި އެވަރަށް އިންސާނުން ފޯރުކޮށްދޭން ދީ
ހިދުމަތްތަކަކީ ކަނޑައެޅިފައިވާ އިތުރުން، އަދި އެ މައްސަލަ ސެޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން، އިންޑިކޭޓްކޮށް
ކަނޑައަޅައި އިންސާނުން ފޯރުކޮށްދޭން ދީ ހިދުމަތްތައް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ނިންމާފައިވާ ކަމާއި، މަސައްކަތުގެ މި ހަމައާ
މަސައްކަތުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ހަމައާއި ހަމައެކަން، ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން
ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ގެ ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ ނެގުމުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "ޓޫރިސްޓް
ސަރވިސް" މަސައްކަތްތަކީ އިންސާނުން ފޯރުކޮށްދޭން ދީ ހިދުމަތްތަކުގެ ގޮތުގައި ކަން އެނގޭކަން.

ފަސްވަނަ ކަމަކީ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ގައި ކޮންޕިއުޓަރ ސޮފްޓްވެއަރ ބޭނުންކުރުމަށް ދައްކާ ފައިސާއިން ވިތުހޯލްޑިންގ ދައްކަންޖެހޭކަމަށް އޮތުމުން، ސޮފްޓްވެއަރ ބޭނުންކުރުމަށް ދައްކާ ފައިސާއަކީ މަހުން މަހަށް، ނުވަތަ އަހަރުން އަހަރަށް ނުވަތަ ޕީރިއޮޑިކަލްކޮށް އެއްފަހަރާ ދައްކާ ފައިސާއެއް ނަމަވެސް، އެ މާއްދާގެ ބޭނުމަށް ތަފާތުކުރުމެއް ނެތްކަން އެނގޭކަމާއި، ނަމަވެސް، މިރާއިން ޚަރަދު ސޮފްޓްވެއަރއާ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ގައިދުގައި، އަދި އެހެންމެހާކަމުގައި "އޮފް ދަ ޝެލްފް، ކޮމާޝަލް، ނަންކަސްޓަމައިޒްޑް، ސްޓޭންޑަރޑް-ވެއަރ" ސޮފްޓްވެއަރ "ބޭނުންކުރުމަށް" ދައްކާ ފައިސާއިން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭނެ ކަމެއް އެނގެން އޮތުމުން، ޤާނޫނު ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ގައި، ސޮފްޓްވެއަރ ބޭނުންކުރުމަށް ދައްކާ ފައިސާއިން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް އޮތް ނަމަވެސް، އެއީ އެ ސޮފްޓްވެއަރ ވަކި ގޮތަކަށް ބޭނުންކުރުމަކަށް އެނގޭކަމާއި، މިގޮތުން ބަލާއިރު، އޮފް ދަ ޝެލްފް، ކޮމާޝަލް، ނުވަތަ ސްޓޭންޑަރޑް-ވެއަރ އޭގެ ވަރޝަން މާކެޓުގައި ނަގައިގެން ވަރޗުއަލް ޑައުންލޯޑްކޮށް ގަތުމުން، އޭގެ ކޮޕީއެއް ހިފުމަށް ފަދަ، ނުވަތަ ސްޓޭންޑަރޑް-ވެއަރ ނަމްބަރު އޮތް ފައިލް، ނުވަތަ އޮފް ދަ ޝެލްފް ފަދަ މާނައަކީ ފައިދާކުރަން ވިޔާ ގޮތަށް ބެލުމަށް، އެ ސޮފްޓްވެއަރގައި ހިމެނޭ ސަރޓިފިކެޓް ޓެކުނިކަލްގައި ބެލެވިގެން ބެލެވޭނެ ކަމަށް، އޮފް ދަ ޝެލްފް، ކޮމާޝަލް، އަދި ސްޓޭންޑަރޑް-ވެއަރ ސޮފްޓްވެއަރ ބޭނުމުގެ ހާއްސަ ސިފައަކީ، އެފަދަ ސޮފްޓްވެއަރ ސޯސް ކޯޑަށް ބަދަލުގެނައުމަށް ކަސްޓަމައިޒްކުރުމުގެ އަދި ޑިސްޓްރިބިއުޓްކުރުމުގެ ހައްގު ނުލިބުން، އެފަދަ ސޮފްޓްވެއަރ ގެންގުޅުމަށް ބޭނުމަ "ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްގު" ކަން އެނގޭކަމާއި، އެކަންކަމުން އެއީ "ކޮޕީރައިޓް އާރޓިކަލް" އެއް ގޮތުން ކަމާއި، މިކަމާ ގުޅޭ ފައިސާގެ ގޮތުން އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރެކްޓިސް ގައި ދެކޭ ގޮތަށް ސޮފްޓްވެއަރ ބޭނުން ވިޔަފާރީގެ ކޮންޓްރެކްޓްތަކުގައި ހިމެނޭ ނުވަތަ ކޮންސެޕްޓް ގައިޑްލައިން (ޑީ ވައިފާ) ސޮފްޓްވެއަރއަށް ލޮ ނުވަތަ ދުނިޔޭގެ ކަނޑައެޅިފައިވާ ހައްގުތަކަށް ދިމާވާ، ހުއްދަ ލިބުމުގެ ގޮތުން ސޮފްޓްވެއަރ ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްގު ލިބޭ ގޮތަށް، އެ ސޮފްޓްވެއަރގެ މަސްލަ ފިޔަވައިގެން، އެ ސޮފްޓްވެއަރ އޮޅުނު ވެރިފަށް އަދި ހިމާޔަތާ އެކު ޕްރޮޓެކްޝަން ޕޭމަންޓް ބޭނުންކުރެވޭން، ކޮންޕިއުޓަރ ކުރުމަކީ، އެއީ އެ ސޮފްޓްވެއަރ ބޭނުމަށް ކޮޕީރައިޓް ގާނޫނުން ދެވޭ ހުއްދައެއް، އަދި ޑީ ވައިޓް ގޮތުން ނުވަތަ ޕޮލިސީ ކޮމިޝަނެއްގެ ޕްރޮސެސް ގައި ޓެކްނިކަލް ސޮފްޓްވެއަރ "ގެންގުޅުން" ހިފާ ޕްރޮގްރާމް ދުވަސްވީ އިސްތިޢުމާލް ދެނެގަތުމަށް ޖެހޭ، ހަމައެކަނި އެ ސޮފްޓްވެއަރ ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްގުގައި ލިބިގެންވާ، އެ ދެ ސޮފްޓްވެއަރ އިންސްޓޯލްކުރުމަށް ދާއިރާ ހިމެނޭ އެޕްލިކޭޝަން ޕްރޮގްރާމް ބޭނުންކުރުމުގެ ކޮންޕިއުޓަރ ކުރިއަށްދިއުމަށް، އެ ދެ ސޮފްޓްވެއަރ ޑީ ވައިޓް، އިތުރު ހައްގު، ދާއިރާ ހިމެނޭ އެޕްލިކޭޝަން ބޭނުން އެ ބަދަލުގެނައުމަށް

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތަށް ލިބެމުންދާ ހައްޤުއްކަމުގައި ނުވާތީ، ހާލަތު ކޯޓުގެ ޑިޕާޓްމަންޓުގެ ޑިޓަރމިނޭޝަނާ ބިލިންގެ ޑިޓަރމިނޭޝަން ސަބަބުން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ދައްކަން ޖެހިފައިވާ މިންވަރު ޓެކްސް ދަށްކަން ނަގާކަން އެނގެއެވެ.

ހަޤީޤަތަކީ: ޓެކްސް އަޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގައި ބޭއްވޭ އަޑުއެހުންތަކާއި ހުށަހެޅުންތަކާބެހޭ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2012/R-25 (ޓެކްސް އަޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ގަވާއިދު) ގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިބިގެންވާ ބާރެއް ކަމުގައި، އަދި އިސްތިއުނާފުކުރި މައްސަލައިގެ ހަޤީޤަތް ދެނެގަތުމަށްޓަކައި، ހެކިއާއި ފެނިއްޖެ ހާލަތުގައި އަދި މިންނިވަންކޮށް ބެލުމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ހަމަޖެހިފައި ހުރި ގޮތަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން ޤާނޫނު) ގެ 54 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ދަށުން ޓެކްސް އަޕީލް ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިބިދީފައިވާ ބާރުގެ ދަށުން، ވަކި ލިޔުމެއް ހޯދުމަށް ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކުން މިހެން ގެނައުމަށް ފާހަގަކޮށް ބޭނުން ހުށަހެޅުން ތަފުސީލުކޮށް ނުކުތާތަކާއި، އަދި އެއީ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ދެބަސްވުމެއްގައި އަމަލުކުރަމުންދާ ގޮތްކަމާއި، ނަމަވެސް، މި މައްސަލައިގާ ފަރާތުގެ ފަދަ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ބައިވެރިވުން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ޓެކްސްގެ ހިސާބުތަކާއި ދޭހަވާ ދަލީލުތައް ނުހިމެނޭ ހާލަތުގައި، މި މައްސަލައިގާ ފޮނުވާފައިވާ ވަރަށް މުހިންމު ހެކިތަކެއް ދިރާސާކުރުމަށް އަދި ވަޒަންކުރުމަށް ފާހަގަކުރެވޭ ނުކުތާތަކާ، މި މައްސަލައިގާ ބެހޭ ނުކުތާތައް ޓެކްސް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ ބައްޓަންކުރެވިފައިވާ ގޮތާއި ޚިލާފު ކަމުގައި ނުވާތީއެވެ.

ޢާއިޝަތު އަޒްމާ އަބްދުލްލަޠީފުގެ ރައުޔު

މި މައްސަލަ ބެލި ބެންޗުގެ މެމްބަރުން، ނަސްރުﷲ ޢަލީ އަދި ޝާހިދާ މިނާޒާ އިބްރާހީމް ފާހަގަކޮށްދެއްވާ ނުކުތާތަކާ އެއްގޮތަށް ޤަރާރުކުރީމެވެ.

ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުން

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ނުކުތާތަކާއި މައްސަލައާ، ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރުން ބެލުމުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ (މިރާ) ގެ ނަންބަރު 220-OA/2014/35 (24 މޭ 2015) އިޢުތިރާޟްކުރި މައްސަލަ ނިމުނުކަމުގެ ރިޕޯޓުގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބަދަލުގެނައުމަށްޓަކައި މި މައްސަލަ ބަލާ ޓްރައިބިއުނަލްގެ 3 (ތިނެއް) މެމްބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި، އޫރިދޫ މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއާ ދިމާލުން މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ (މިރާ) އިން ފޮނުވާފައިވާ [redacted] ނަ: ([redacted] ތާރީޚު)، ޤާނޫނުގައި ބުނާ ގޮތުގެމަތިން، އޫރިދޫ މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް އަނބުރާ ރައްދުކުރުމަށް މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ އަށް އަންގަމެވެ.

މި މައްސަލަ ބަލައި ނިންމީ

ފާތިމަތު މިންހާމު އިބްރާހީމު
ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނައިބު ރައީސް

ނަސްރުﷲ ޝަރީފް
ޓްރައިބިއުނަލްގެ ރައީސް
(ރިޔާސަތު)

ޢާއިޝަތު ނަޒާ ޢަބްދުލްޣަފޫރު
ޓްރައިބިއުނަލްގެ މެމްބަރު

22 ރަމަޟާން 1440

27 މޭ 2019